

Els furts al Baix Llobregat.

Es fan els furts per necessitat?

Nom: Bibiana Alegría Hernández.

Curs: 2n de batxillerat A.

Tutor/a: Carmen Zafra.

Data d'entrega: 19/10/16

INS TORRE ROJA.

1. Introducció.....	1
2. Introducció a la criminologia i a la delinqüència menor.....	3
2.1. Delinqüència a Catalunya/Baix Llobregat.....	8
3. Teories criminològiques per analitzar la petita delinqüència.....	11
3.1. Teoria de la Reacció Social / Etiquetament.....	11
3.2. Teoria de l'Associació diferencial i teoria de l'Aprenentatge.....	13
3.3. Teoria de les finestres trencades.....	14
3.4. Teoria del patró del delicte.....	16
3.5. Teoria general de la delinqüència / Autocontrol.....	20
3.6. Teoria de la subcultura delinqüent.....	22
3.7. Teoria integradora.....	25
3.8. La Anomia.....	30
4. Part pràctica. Delinqüència al Baix Llobregat.....	35
5. Perfils dels delinqüents.....	38
5.1. Productes més furtats.....	38
6. Estratègies dels delinqüents.....	39
6.1. Necessitat o vici?.....	40
6.1. Com actuar davant aquestes situacions.....	41
7. Conclusions.....	42
8. Annexos.....	43
9. Bibliografia i webgrafia.....	75

1. INTRODUCCIÓ

El meu treball de recerca tracta sobre els furts en els petits, mitjans i grans supermercats a l'àrea de Viladecans. He escollit aquest tema perquè m'agrada la investigació relacionada amb assumptes policials, i aquest no s'havia tractat anteriorment. Al principi no tenia clar la investigació que volia realitzar; l'únic que sabia era que volia fer algun tema d'investigació policial o alguna cosa de Criminologia, ja que, és la carrera que vull fer després del batxillerat. Però parlant de la qüestió amb la meva tutora del treball, vam arribar a la conclusió de que aquesta tesi no havia estat tractada abans i era de molt interès, ja que, és una situació habitual en la nostra vida quotidiana. L'objectiu d'aquest treball és el de resoldre la meva hipòtesi i saber si els furts es fan per necessitat o no. Per saber això, el mètode que vaig dur a terme va ser fer unes entrevistes a petits, mitjans i grans supermercats de Viladecans, que són el Clarel, l'Aldi, el Mercadona, Spar, el Caprabo i el Carrefour, i per finalitzar, vaig quadrar i comparar la informació, entrevistant a un Mosso d'Esquadra i a un Policia Local, per així poder contrastar la informació obtinguda dels supermercats.

Als supermercats les vaig fer a personal i gerents sense cap dificultat. L'única va ser que a preguntes en les que involucraven a companys o a la pròpia empresa, es negaven a respondre'm. En relació amb els supermercats, el Dia es va negar a contestar la entrevista, perquè segons el caixer "estaven molt ocupats", cosa que no ho estaven abans de que li digués el tema del que tractava el meu treball. La meva deducció és que com la zona en la que es troba situat hi ha molts estrangers, volia evitar qualsevol tipus de problema.

Els cossos policials primerament van demanar-me el document de l'escola conforme estava efectuant aquest treball, per així poder ajudar-me. El Policia Local em va trucar aquella mateixa tarda per acordar un dia per l'entrevista. En canvi, els mossos van trigar més. Tots dos m'han proporcionat informació precisa pel treball que els gerents de les botigues no tenien. Primerament, l'entrevista amb el policia local no va ser gens difícil, ja que, ell s'ho va prendre com una classe en la que m'anava fent preguntes del que m'estava explicant. Aquesta entrevista va durar una hora i vint minuts.

Em va explicar coses de més, em va ensenyar vídeos per aclarir els meus dubtes, i no es va negar a que gravés l'entrevista, cosa que no va ser igual amb el Mosso d'Esquadra. Aquest policia, a banda de que no em va deixar gravar, no em va respondre el qüestionari que portava del tot, ja que em va comentar que hi havia algunes gestions que les duia a terme el jutge i ells no sabien com acabava el cas, com són el Clarel, l'Aldi, el Mercadona, Spar, el Caprabo i el Carrefour.

He distribuït el treball en un índex de 9 punts, començant a introduir una mica en el tema criminològic i de la delinqüència de petita quantia. Seguidament he detallat la delinqüència que es troba Catalunya i el Baix Llobregat, que m'ha costat molt, ja que no he trobat moltes dades i, a banda d'això, les dades antigues ja no estan penjades. En el punt tres he explicat les teories criminològiques. Després he posat l'explotació de les entrevistes que he comentat dels supermercats i els cossos policials. A partir d'aquí, tots els punts, excepte la bibliografia, són relacions de la teoria i la pràctica sobre els perfils dels delinqüents, les estratègies que utilitzen per furta i els objectes que més furten.

Per tant, el meu objectiu, com he dit abans, és resoldre la meva hipòtesi i cercar la resposta. Vull saber si els furts que es cometen, especialment a al ciutat de Viladecans, que és on he fet la investigació, són per necessitat o vici.

2. INTRODUCCIÓ A LA CRIMINOLOGIA I A LA DELINQÜÈNCIA MENOR.

El treball que es troba a continuació tracta de forma general el que és la delinqüència menor dins de petits, mitjans i grans supermercats.

Abans d'aprofundir en el treball, cal explicar una mica d'història de la criminologia, i com ha arribat fins els nostres dies.

La criminologia és una disciplina que s'ocupa de l'estudi del fenomen criminal. Estudia les causes que van provocar a algú a cometre tal crim i també proporciona una visió global del crim; la incidència, les formes, les causes i conseqüències i les reaccions socials que provoquen. Basa els seus fonaments en coneixements de la sociologia, psicologia i antropologia social, tenint en compte el dret penal. En definitiva, estudia les causes d'un crim i les mesures que s'han de prendre per reconduir el comportament anti-social de l'home. No s'ha d'oblidar la víctima, ja que aquesta serà objecte total d'estudi de la victimologia, per entendre al criminal i les seves motivacions que el van portar a cometre aquests crims. La victimologia és una ciència que estudia científicament a la víctima i el seu paper en el fet delictiu. Estudia les causes per les que determinades persones són víctimes d'un delicte i com el seu estil de vida genera una major o menor probabilitat de ser víctima d'aquest.

Cal diferenciar la criminologia de la criminalística, perquè aquesta estudia el "com" i el "qui" del delicte, mentre que la criminologia estudia i profunditza més en el "perquè". Una persona llicenciada en criminologia està capacitada per prevenir el delicte, estudiar al delinqüent i fer investigacions en àrees determinades (tant en sector públic, privat i particular). Cesare Lombroso és considerat el pare de la criminologia.

Dins d'aquesta disciplina podem trobar altres diverses, esmentades abans, com la sociologia. La sociologia és la ciència que té com objecte l'estudi general de la societat, és a dir, estudia el comportament social de les persones, de grups i de la societat en general. Els sociòlegs intenten esbrinar qui són aquestes persones i com afecta el seu comportament als altres individus. Una de les altres branques relacionades és la psicologia forense. Aquesta és una ciència que assessora a jutges, donant-los un diagnòstic sobre la forma de ser i actuar dels individus en relació a uns fets. També estudia el comportament, com la sociologia, per poder ajudar a la policia amb el perfil del criminal desconegut.

Per tant, ajuda a capturar als criminals proporcionant perfils psicològics i també tracta la identificació de les víctimes. I per últim, però no menys important, la psiquiatria forense, que és una especialitat de la psiquiatria. Aquesta estableix l'estat de les facultats mentals de l'individu, per delimitar el grau de responsabilitat penal i la capacitat civil d'aquest. També tracta a les persones amb conflictes amb la llei en la societat, ja siguin adultes o menors d'edat.

L'Escola Positivista, a finals del segle XIX, va començar a aplicar els mètodes d'observació científica al crim, amb l'objectiu de determinar les causes de la criminalitat. En aquest moment és quan l'escola italiana vol trobar la causa de la delinqüència en els dèficits corporals i mentals dels individus.

L'Escola de Chicago, a partir del segle XX, també, va desenvolupar en els EEUU un nou paradigma en la investigació criminològica al centrar-se en explicar les raons que causaven el fet de que en uns barris es cometien més delictes que en altres. D'aquesta època destaca la investigació empírica sobre la delinqüència juvenil de Clifford Shaw i Henry D. McKay. Van arribar a la conclusió de que en els barris amb certes característiques es produïa una major delinqüència. Entre aquestes característiques podrien estar el deteriorament físic, l'heterogeneïtat cultural, la població decreixent, la pobresa, etc. Això seria així perquè aquests barris es trobaven socialment desorganitzats i no podien realitzar la seva funció de control social enfront actes desviats.

En el segle XX els criminòlegs es van esforçar en fer una síntesi dels descobriments precedents. A diferents països va començar a manifestar-se una tendència a ampliar el camp de l'activitat criminològica. Uns inclouen en aquesta la criminalística, i altres la penologia. La criminalística és un conjunt de tècniques i procediments d'investigació que tenen l'objectiu de descobrir, explicar i aconseguir proves dels delictes, com poden ser la verificació dels seus autors i víctimes. Aquesta disciplina utilitza els coneixements científics per reconstruir els fets. I la penologia és una ciència penal que s'encarrega d'aplicar i dur a terme les penes. És a dir, de forma general, s'ocupa del càstig i del tractament del delinqüent. Aquesta ciència també és coneguda com la "ciència del tractament dels delinqüents". Hi ha altres que fan aquest estudi amb la ciència del crim.

En aquest segle, la criminologia ha influenciat en l'evolució del dret penal. El dret penal i la criminologia estan íntimament lligats. Per una part, el delicte ve en gran part acotat per la llei penal, que és la que decideix en cada moment què ha de ser delicte i què no. I per una altra part, disposen del dret a tenir en compte els resultats de la criminologia per l'elecció de les formes específiques d'incriminació i penalització de les conductes humanes. La disciplina que transfereix els resultats obtinguts per les investigacions criminològiques al sistema de Dret penal és la Política criminal. Aquesta disciplina es defineix com la manera com la col·lectivitat reacciona organitzadament davant les accions delictuoses.

El delicte és l'execució de qualsevol acció humana prohibida per la llei, sigui o no amb danys a terceres persones, sigui o no amb violència. En els supermercats es considera delicte un furt superior a 400 euros. Actualment el que és delicte ho defineix la societat, ja que, antigament hi havia accions considerades com a delicte que ara no ho són. Majoritàriament solen definir aquest terme persones amb poder dins de la societat. La delinqüència és el fet de delinquir, de cometre delictes, per tant, està vinculada a les persones que no respecten les lleis i normes que hi ha en la societat que conviuen. A la delinqüència li correspon una reinserció. Aquesta pena dependrà del tipus de delicte comès. El concepte de la delinqüència està associat a un grup de gent que es troba fora del sistema i que ha de ser reinsertat en la societat. Les penes que es castiguen amb presó estan orientades a tornar a socialitzar als delinqüents per que puguin tornar a formar part de la societat com elements productius i no conflictius. És important aclarir que hi ha diversos tipus de delinqüència. Per exemple, la delinqüència juvenil, que com el seu propi nom indica es duu a terme per persones menors d'edat. L'abús d'alcohol o drogues, el fet de viure en un entorn complicat, el formar part de bandes violentes o tenir algun trastorn són algunes de les principals causes que porten als nois a cometre delictes. Els tribunals de menors són els òrgans judicials encarregats de dur a terme la resolució dels delictes comesos per aquests joves. D'aquesta manera, les seves sentències poden determinar des de l'internament en un centre específic, fins el pagament de multes, passant per la realització de treballs per la comunitat.

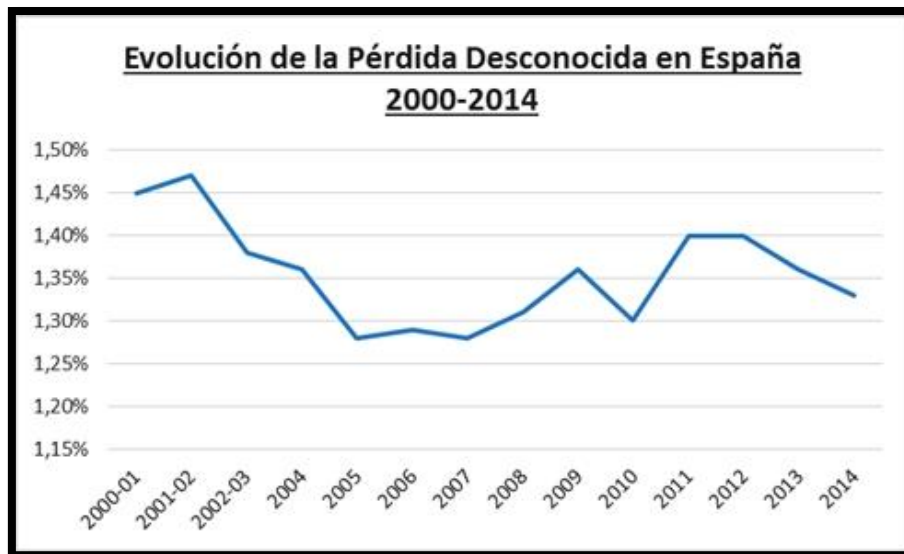
Per una altra banda, ens trobem amb la coneguda delinqüència organitzada. Aquesta està formada per un grup perfectament estructurat, que té les seves pròpies jerarquies i que planifica conscientment totes i cada una de les accions delictives que realitzaran. A l'any 1929 va ser quan per primera vegada es va utilitzar aquest terme per referir-se a totes les actuacions que estava duent a terme la màfia. Des d'aquell moment es va començar a utilitzar amb més freqüència, fins arribar als nostres dies, on s'utilitza per referir-se a tots aquells delictes comesos per grups de tres o més persones amb l'objectiu d'aconseguir beneficis propis, ja siguin diners, joies, productes o inclús poder. Contra aquest tipus de criminalitat existeixen entitats, com l'anomenada Interpol, que és l'Organització Internacional de Policia Criminal. Aquesta organització s'ocupa de delictes internacionals, especialment el crim organitzat, esmentat anteriorment, el terrorisme, el tràfic i blanqueig de capitals. La seva feina es basa en intercanviar informació amb diferents cossos policials nacionals i en facilitar el contacte entre ells.

La lluita contra la delinqüència suposa una part important de les polítiques d'Estat, ja que aquesta acció no respecta el dret dels ciutadans. En totes les parts del món, especialment en les grans ciutats, la delinqüència acaba amb moltes vides al cap de l'any. Això converteix aquest problema en una de les principals preocupacions socials.

Actualment es produeixen moltes pèrdues desconegudes als supermercats, majoritàriament per part de persones que es dediquen a furtar productes, els anomenats delinqüents. Aquestes pèrdues desconegudes fan deduir i pensar als encarregats de la botiga que aquests delinqüents són els culpables de que ells hagin de reposar freqüentment els productes. Per tant, aquestes pèrdues desconegudes són causades per la gent que furta.

A la següent imatge es mostra l'evolució dels furts als supermercats entre els anys 2000 i 2014:

Aquest és un gràfic línia en el que es pot visualitzar la evolució de les pèrdues desconegudes dels diferents supermercats a Espanya entre els anys 2000 i 2014. Al principi va haver una breu pujada però, no va passar apenes un any, i es va produir una baixada bastant significativa. Al 2007 va començar a pujar una altra vegada, sospitosament l'any en el que va començar la crisi espanyola, fins al 2009, en el que va haver una baixada d'un 5%.

L'època de crisi pot haver provocat una part de l'augment dels furts, ja que com m'han confirmat els cossos policials, hi ha gent que roba per necessitat. No vol dir que aquesta situació sigui una justificació, però el que si podem veure, és una estreta relació de causa-conseqüència. És a dir, la causa de la crisi va poder provocar que la gent furtés, i per tant, aquest factor podria haver estat una de les hipòtesis que expliqués l'evolució d'aquestes dades.

Al 2010 va pujar un 10%, fins arribar a estabilitzar-se un any. Finalment al 2012 va haver una baixada lenta fins al 2014.

1.1. Delinqüència a Catalunya/Baix Llobregat

Viure en societat comporta unes normes que han de ser respectades per tots de manera igualitària. És a dir, qualsevol persona, ja sigui de l'escala social que sigui, ha de tenir el mateix càstig que els altres per cometre el mateix delicte, no com succeeix actualment.

He tingut dificultats a l'hora de trobar aquesta informació, ja que no em sortien documents tan concrets de la zona que jo vull estudiar, sinó que sortien específics de cada poble o ciutat del Baix Llobregat.

Segons informació treta del diari "El Periódico", al 2010 a Barcelona, dos de cada tres arrests van ser de ciutadans estrangers.

Els Mossos d'Esquadra van detenir a 18.754 persones de 131 nacionalitats diferents. La major part d'aquests delictes es van produir a la Ciutat Vella i l'Eixample. Aquest any es van cometre 205.374 delictes i faltes totals, és a dir, 532 cada dia.

La Guardia Urbana, juntament amb els Mossos d'Esquadra, ha aconseguit reduir un 8% aquestes faltes. Això ha fet que aquests delictes es traslladin a Montjuic i a Sant Martí. També he pogut trobar que durant el primer semestre del 2012 es van produir a Catalunya 418.399 delictes i faltes, el que va suposar un 1,8% menys que en els mateixos mesos de l'any 2011.

Els atracaments van augmentar un 15,6%, de 13.205 a 15.270. Els delictes i les faltes van baixar un 1,6%, passant de 224.316 en els sis primers mesos de 2011 a 220.802, realitzats del gener a juny de 2012. I els furts, que és del que tracta el meu treball, són un dels crims amb una xifra molt alta. Han passat de 85.723 a 84.102, amb un descens de 1,9%. En aquest mateix any van detenir també a tres persones, dos equatorians i un espanyol d'uns vint anys, per efectuar furts violents a supermercats del Vallès i el Baix Llobregat. Tot això va començar per un robatori que van fer a l'abril del 2012 a un supermercat de Sant Feliu de Llobregat, en el que dos homes i una dona van entrar i amenaçar amb un ganivet al coll a la dependenta i van marxar emportant-se 400 euros en un turisme, que havien robat dies abans a Cornellà de Llobregat. L'atracador actuava sempre amb una gran violència i utilitzava armes blanques de grans dimensions per intimidar als botiguers, i també portava casc i guants per evitar la seva identificació.

Al 2014, el tancament dels macroprostíbuls a Castelldefels va provocar una reducció del 30% de la delinqüència de la mateixa localitat. Tot això afectava a les àrees del voltant, que són Begues, Gavà i Viladecans. Les conclusions que es van extreure de l'estudi, fet amb el Departament de Dret Penal i Criminologia de la UNED, van ser que a partir del tancament es van reduir els conflictes a la zona, ja que això feia que no hi anés gent conflictiva i, per tant, disminuïssin aquestes accions. Aquest estudi demostra que els delictes i les faltes estan relacionats amb aquests establiments perquè atrauen a aquest tipus de gent.

A finals del 2015 i principis del 2016, els Mossos d'Esquadra van detenir a sis menors d'edat a Sant Andreu de la Barca, acusats d'agredir a treballadors de comerços de propietaris d'origen xinès i pakistanès. Se'ls acusa de dur a terme delictes contra els drets fonamentals, les llibertats públiques, furts amb violència, amenaces, intimidació i lesions. Un d'aquests menors és de Mali, en canvi, la resta són d'origen espanyol. El que sí tenen en comú és que tots són residents de Sant

Andreu de la Barca. En moltes d'aquestes situacions els nens cridaven coses racistes i xenòfobes. Els agents de la Policia Local van aconseguir identificar al grup, els van detenir i els van entregar als seus pares.

I finalment, a juliol de 2016, considerant que són les úniques dades específicament d'aquest any, segons la revista de Viladecans, els actes delictius van disminuir un 1,45%. Els Mossos d'Esquadra i el conjunt de la Junta de Seguretat Local, afirmen a l'apartat de "Seguretat ciutadana", que els delictes han baixat un 1,45% respecte l'any passat. Tots els cossos policials que actuen a la ciutat de Viladecans afirmen que un 85% dels delictes són contra el patrimoni, on més de la meitat són furts o danys a aquest mateix. Afirmen també que els robatoris en comerços i al carrer es redueixen, mentre que augmenten en els domicilis i en les empreses.

Per tant, segons el nou codi penal, els furts superiors a 400 euros passaran a ser delictes , i no faltes com ho eren abans. A aquests delinqüents se'ls castigarà amb penes de 6 fins a 18 mesos de presó. Això sí, es tindrà en compte l'economia a l'hora de valorar la sanció de la persona, quan el valor del furt no superi els 1.000 euros. Hi haurà també penes d'un a tres mesos de presó, en cas que el valor del robatori sigui d'escassa quantia, i una multa al voltant de 180 euros. En tots els altres supòsits es considerarà delicte de furt, independentment de la quantia sostreta. El límit que estableix la legislació actual per ser tipificat com a delicte és la apropiació indeguda de més de 400 euros, com ja s'ha comentat anteriorment.

3. TEORIES CRIMINOLÒGIQUES PER ANALITZAR LA PETITA DELINQUÈNCIA.

Hi ha diverses teories, concretament vuit, per analitzar la delinqüència. Són les següents:

① Teoria de la Reacció Social / Etiquetament.

Abans de començar a explicar aquesta teoria, aclariré un parell de termes per què la lectura sigui més clara i entenedora. Els termes que vull definir primerament són els següents. El primer d'ells és el terme de norma. Una norma és una regla que ha de ser respectada i que permet ajustar diverses conductes i activitats, i així, tenir-les més controlades. Aquesta teoria que explicaré a continuació es basa més en la transgressió de la norma que en l'efecte de l'etiquetatge que es fa a l'individu a l'hora de convertir-lo en un delinqüent. L'altre terme que volia definir, perquè ens ho trobarem al llarg de l'explicació, és l'interaccionisme simbòlic. L'interaccionisme simbòlic és un corrent de pensament que va néixer a la Universitat de Chicago, esmentada a la introducció, durant els anys 20 del segle XX. Aquesta corrent va sorgir per influència de diferents corrents de la psicologia, com n'és el conductisme, per tant, és una teoria psicosocial en què la conducta i el pensament humans són el resultat de la interacció social, en concret, de l'intercanvi de significats. En aquesta teoria és diu que el significat d'una conducta es forma en la interacció social entre les persones. El seu resultat és un sistema de significats, un conjunt de símbols. El significat d'aquests símbols els creem nosaltres mateixos. Les persones creem significats compartits per les interaccions, i aquests significats formen la nostra realitat.

Aquesta teoria diu que les investigacions sobre l'interaccionisme simbòlic es basen en l'observació de la vida quotidiana. Aquesta pressuposa que tota conducta té un significat que interpretem els individus, ja que, aquests han après uns símbols, com són el llenguatge oral i corporal. Aquest aprenentatge és el que li permet a l'home conèixer, tenir una cultura i acceptar els seus valors, adaptar la seva conducta a les exigències de la societat i tenir uns objectius.

Les normes són les regles del comportament que creen els grups socials. Aquesta es consideraria fora de la normalitat, des del punt de vista del grup.

Però aquests etiquetats com a desviats, podrien pensar que els que van crear les regles són estranys. Són definits com a desviats els que violen les normes. Una conducta desviada és una conducta que no respecta les normes.

La teoria de l'etiquetatge té les següents característiques:

- No vol saber les causes del delictes, sinó que vol saber les situacions postdelictives, és a dir, quan el delinqüent és castigat i "etiquetat" com a criminal.
- Cap comportament humà, per desviat que sigui, es converteix en delictes. (ex. Si algú roba i no és detingut, no pot ser qualificat de lladre)
- No hi ha una distribució uniforme de la delinqüència entre la població. L'estatus social és el filtre que selecciona discriminatòriament l'adjectiu de delinqüent.
- L'individu interioritza el rol de delinqüent com a conseqüència de l'etiquetatge, el que li porta a què acabi sent criminal. És el que s'anomena desviació secundària.

Aquesta teoria s'anomena també de la reacció social perquè la sanció es basa en dos conceptes:

- La mateixa societat fa la qualificació d'una conducta com a desviada, quan la conducta s'aparta del que està establert socialment. És a dir, nosaltres mateixos classifiquem les diferents conductes segons si són habituals, i per tant, estem acostumats a veure-les, o no.
- La reacció social és el procés creat després de l'etiquetatge. És una estigmatització que augmenta quan l'individu a més d'haver delinquit, va a la presó, on és apartat del seu context social i sotmès a un altre que va a influir en ell. L'estigmatització és un procés pel qual un grup amb poder defineix el que és normal i deixa fora d'aquesta definició altres conductes que, en conseqüència, són considerades desviades.

Una vegada etiquetat, l'individu ingressa en el grup penitenciari, assumeix nous rols que li provoquen canvis interns. Per tant, l'etiquetatge del delinqüent incita al subjecte a cometre actes delictius.

La desviació primària condueix a l'individu a reelaborar la percepció de si mateix i del seu rol social. En canvi, la desviació secundària assumeix una importància significativa perquè es converteix en el mecanisme de justificació i de defensa enfront les actituds dels col·lectius.

② Teoria de l'Associació diferencial i teoria de l'Aprenentatge.

Edwin Sutherland és conegut per la definició de l'Associació diferencial, que és una teoria general del delictes i la delinqüència que explica com els marginats han arribat a aprendre els coneixements tècnics per cometre activitats criminals. Sutherland és considerat un dels criminòlegs més influents del segle XX. Es va doctorar en sociologia a la Universitat de Chicago a 1913. El següent terme del títol és la teoria de l'aprenentatge. La teoria de l'aprenentatge és una teoria que s'utilitza per explicar els patrons socials més complexos. Bandura és l'autor d'aquesta. És un autor conductista que té molt en compte tot el que s'aprèn a través dels diversos processos d'aprenentatge. Però, a diferència dels conductistes, sí que creu que el que és cognoscitiu té un cert pes en el desenvolupament, i que el desenvolupament no és només aprenentatge, encara que aquest és fonamental. És a dir, opina que una part de l'aprenentatge rep influències del que és cognoscitiu, que és capaç de conèixer.

Aquesta teoria és una part d'una concepció cultural de la desorganització social, en la que es comencen a formar nous valors, apareixen comportaments desviats i criminals oposats als altres. Tracta d'explicar el procés pel qual una persona es fa criminal. Una persona es fa criminal quan aprèn més models per infringir la llei, és a dir, models que no la respecten.

Surtherland va estudiar al lladre professional i va observar que la base professional no era una activitat individual i aïllada, sinó que era una cosa que s'aprenia en contacte amb els altres. Afirmar, doncs, que el lladre professional existeix.

Per explicar aquesta teoria es basa en les següents característiques:

- El procés del comportament criminal no difereix en el procés del comportament normal.
- Ambdós comportaments estan implicats en la societat. Estan estructurats segons una escala de valors que els seus membres respecten.
- Les associacions es creen a partir d'interessos d'una categoria d'individus, i la personalitat criminal està involucrada aquí. Com les associacions tenen una objectiu cultural que els és propi, el valor de la cultura criminal estimula positivament la conducta criminal.
- Una integració satisfactòria en una bona societat, reduiria considerablement la influència dels factors criminòlegs personals.
- Els conflictes d'interessos provocats en les associacions diferencials són els mateixos que es troben en l'origen de tota associació.
- El naixement d'associacions en competència més o menys violenta, pot conduir a la desorganització de la societat perquè es debiliten els valors comunitaris.

3 Teoria de les finestres trencades

En aquesta tercera teoria destaquen tres autors: Phillip Zimbardo, James Wilson i George Kelling. Per entendre-la, hem de retrocedir fins a 1969, quan Zimbardo va fer un experiment de psicologia social a la Universitat de Stanford als Estats Units. L'experiment va ser deixar dos cotxes abandonats al carrer. Aquests cotxes eren idèntics, de la mateixa marca, model i fins i tot del mateix color. Un d'aquests el va deixar al Bronx, que és una zona pobre i conflictiva de Nova York, i l'altre a Palo Alto, una zona rica i tranquil·la de Califòrnia.

La situació era la següent, dos cotxes abandonats, dos barris amb poblacions molt diferents i un equip d'especialistes en psicologia social estudiant les conductes de la gent en cada lloc. El resultat va ser que el cotxe abandonat al Bronx va començar a ser destrossat per bandes en poques hores.

Li van treure les llantes, el motor, els miralls, la ràdio, etc. Es van emportar tot el que podien aprofitar, i el que no, el van destruir. En canvi, el cotxe abandonat a Palo Alto, es va mantenir intacte.

La conclusió que traiem d'aquest estudi és que, és comú relacionar els delictes amb la pobresa. Però l'experiment no va finalitzar aquí. Quan el cotxe abandonat al Bronx ja estava destrossat i el de la zona rica de Califòrnia portava una setmana impecable, els investigadors van trencar un vidre del cotxe de Palo Alto. El resultat va ser que es va produir el mateix procés que al Bronx. El furt, la violència i el vandalisme van portar al vehicle al mateix estat que al del barri pobre. En aquest cas, no es relacionaria el delicte a la pobresa. Evidentment ha de veure amb la psicologia humana i amb les relacions socials. Un vidre trencat en un cotxe abandonat transmet una idea de deteriorament, de desinterès, de despreocupació, que va trencant codis de convivència, com la falta de lleis, de normes i de regles. Per tant, cada cosa que sofria el cotxe multiplicava aquesta idees.

Després d'aquest primer experiment, James Wilson i George Kelling van realitzar els seus. Van desenvolupar la "*teoria de les finestres tancades*". Des del punt de vista criminològic, aquesta teoria porta a la conclusió de que el delicte es comet més en zones en les que predomina la brutícia, el desordre, el maltracte i el descuit. És a dir, si es trenca un vidre en una finestra d'un edifici i ningú la repara, provocarà que hi hagi més trencats. Si la comunitat exhibeix signes de deteriorament i això sembla no importar a ningú, es generarà el delicte. Si es cometen "petites faltes" i aquestes no es sancionen, es produiran faltes majors i delictes cada vegada més greus. Si els parcs i altres espais públics deteriorats són abandonats progressivament per la majoria de la gent, aquests espais seran progressivament ocupats per delinqüents.

Aquesta teoria de les finestres trencades es va aplicar per primera vegada a la dècada dels anys 80 al metro de Nova York, ja que s'havia convertit en el punt més perillós de la ciutat. Es va començar per combatre les petites transgressions, com els grafitis que deterioraven diferents llocs, la brutícia que hi havia en les estacions, borratxeres públiques, escapar dels pagaments del peatge, petits furts i desordres. Els resultats van ser evidents. Es va aconseguir fer que el metro fos un lloc segur pels ciutadans.

Posteriorment, al 1994, Rudolph Giuliani, alcalde de Nova York, va imposar una política de “*tolerància zero*”, basant-se en la teoria de les finestres trencades i en l'experiència del metro. Aquesta estratègia es basava en crear comunitats netes i endreçades, sense permetre la desobediència a la llei i a les normes de convivència urbana. El seu objectiu principal era prevenir i promocionar la seguretat de la ciutat, i no venjar-se o matar al delinqüent. No es tractava de la pena de mort, sinó d'un conjunt d'idees aplicades a la societat per millorar-la. No és tolerància zero davant la persona que comet el delicte, sinó tolerància zero davant el mateix delicte. Es tracta de crear comunitats netes, endreçades, respectuoses de la llei i dels codis bàsics de la convivència social humana.

Un exemple d'aquesta teoria a la vida quotidiana, per acabar d'entendre-la, seria el següent: si una persona està aparcant el seu cotxe, i el que té al costat, davant o darrere, està ple de bonys, no tindrà tanta cura si li dona un cop. En canvi, si aquest cotxe del costat fos nou, aniria amb molta cura i, si li donés, miraria a veure si algú l'ha vist. És a dir, actuaria amb molt més de respecte. El mateix passa en observar un pis o casa que no està molt ben cuidada, o una botiga a la que li han trencat el mobiliari o li han pintat la reixa. Les persones que vegin això pensaran que aquest lloc està poc cuidat i provocarà que la gent ho faci més. Per tant, el mobiliari urbà s'ha de restituir ràpidament un altre cop, per evitar més destrucció.

④ Teoria del patró del delicte.

Aquesta teoria va començar a la dècada dels anys vuitanta, quan els germans Paul i Patricia Brantingham van començar a treballar en els moviments de les persones que cometen delictes, desenvolupant així la teoria del patró del delicte.

Aquesta teoria vol donar una explicació al fet de que la distribució dels delictes en els escenaris urbans no és uniforme ni aleatòria, sinó que presenta patrons clarament identificables.

Aquests autors van enfocar la teoria a les activitats rutinàries, plantejant que la distribució del delictes s'associa a la distribució de les activitats claus de la comunitat, i es relaciona amb la familiaritat que l'infractor té amb certs espais urbans i no amb uns altres. De manera que el delictes es produirà en unes localitzacions concretes impredecibles, que estan definides per les oportunitats per al delictes que ofereixen les activitats rutinàries dels ciutadans, i el coneixement que l'infractor té d'aquests llocs.

Per tant, assenyalen que fins i tot els infractors habituals passen la major part del dia realitzant altres activitats no delictives. Assumeixen que els patrons de moviments dels infractors a l'espai i en el temps són iguals als de qualsevol altra persona i seguit les persones que en algun moment cometem un delictes. Aquests poden tenir també una ocupació i una família i sortir a menjar i a comprar com tothom. Al mateix temps, la resta de la població està immersa en les seves activitats habituals i es desplaça entre elles. Així doncs, els elements que donen forma a les dinàmiques de les activitats il·legals de les nostres ciutats, també donen forma a les dinàmiques de les activitats delictives.

Aquesta teoria es divideix en quatre punts claus, els quals permeten una millor comprensió de la mateixa a través de l'estudi d'aquests elements:

► Disminució de la distància.

Es tracta d'un patró ben establert empíricament en la criminologia, que ve detectant-se des dels anys 50, i que fa referència al fet que la majoria d'infractors cometem una gran quantitat dels delictes relativament prop de la seva llar.

Aquest patró s'ha de tenir en compte per determinar com seria l'àrea de cerca d'objectius/víctimes d'un únic factor. L'àrea de major intensitat és la més propera al lloc, disminuint la intensitat de cerca en augmentar la distància. És a dir, contra més lluny de la seva casa, menys intensitat de furt hi haurà. Això és lògic per la despesa i l'esforç necessari per viatjar més lluny. A més, l'infractor disposa d'un major coneixement espacial i sobre possibles objectius i rutes de fuga a les zones que freqüenta, ja que, al ser una botiga propera a la seva llar, ell coneix la zona.

Cal assenyalar que immediatament al voltant de la llar sol haver-hi el que es denomina una zona de seguretat, una petita zona en la qual no delinquiria l'infractor perquè podria ser reconegut pels mateixos veïns o gent que es mou habitualment per aquesta zona. Per tant, delinquirà en un lloc relativament a prop de la seva casa, que tingui controlat, però no en el super del costat perquè allà la gent podria saber qui és. I si estigués en busca, el fet de que estigui a prop, provocaria que l' enxampessin més ràpid. S'allunyarà una mica però sense anar-se'n molt enllà, ja que, això suposaria una despesa més gran, i no li sortiria a compte.

► Espais d'activitat i coneixement.

Els espais d'activitat són els llocs als quals una persona fa la seva vida quotidiana. En canvi, l'espai de coneixement, és l'espai pel qual no fa les seves activitats, per tant, no el coneix al detall, però sap que existeix, que hi és.

Normalment, un individu, sigui o no infractor de les normes, coneix bé les zones en què resideix i els llocs en què desenvolupa activitats, així com els camins per desplaçar-se entre aquests llocs. És a dir, coneix bé les rutes que utilitza per desplaçar-se entre els diferents llocs.

El conjunt d'espais que habitualment visitem, juntament amb el conjunt rutes per les quals ens desplacem, formen l'espai d'activitat. Les àrees que queden dins del nostre camp visual quan estem a l'espai d'activitat constitueixen l'espai de coneixement. Fora d'aquests llocs, hi ha moltes altres zones de la ciutat que la persona no coneix amb detall, i que per tant, estan fora del seu espai de coneixement.

Les persones que cometen delictes tenen patrons temporals de moviment similars als de totes les persones. De la mateixa manera que qualsevol persona realitza les seves activitats quotidianes als seus espais d'activitat i voltants, els infractors tendeixen a cometre els delictes als seus espais d'activitat i coneixement, prop de les rutes per les que habitualment es mouen.

► Patró de delictes per un individu.

Combinant el coneixement sobre la tendència a delinquir a les zones conegudes, en àrees relativament petites al voltant de la llar o altres llocs clau, amb els conceptes d'espais d'activitat i coneixement; la teoria estableix que un patró vàlid d'activitat delictiva seria en zones properes als seus espais d'activitat.

Cal tenir en compte que en aquests llocs han d'existir objectius atractius per al delinqüent, i que l'infractor i l'objectiu han de coincidir a l'espai i en el temps. Així que, els patrons d'activitat d'infractors i víctimes han de coincidir en aquests mateixos punts, i la víctima ha de ser avaluada com un bon objectiu. Aquí entraria el terme de la victimologia, explicat a la introducció. La víctima serà objecte total d'estudi d'aquesta disciplina per entendre al criminal i les motivacions que el van portar a cometre aquests crims. La victimologia, per tant, és una ciència que estudia científicament a la víctima i el seu paper en el fet delictiu. Estudia les causes per les que determinades persones són víctimes d'un delicte i com el seu estil de vida dona lloc una major o menor probabilitat a ser víctima d'aquest.

► Generadors i atractors del delicte.

Un altre aspecte que determina com seria el patró delictiu en una ciutat o comunitat és la localització de dos tipus de llocs: els generadors del delicte i els atractors del delicte, els quals podem representar de la següent manera:

Els llocs generadors del delicte són llocs en els quals coincideixen gran nombre de persones per raons relacionades sense motivacions criminals, però en els que poden acabar produint-se delictes. Per exemple, estadis esportius o un concert musical. Algunes persones que no van ser al lloc amb intenció de cometre un delicte poden acabar fent-ho, en presentar-se'ls l'oportunitat. I els llocs atractors del delicte són zones concretes que representen oportunitats conegudes per al delicte i a les quals els infractors acudeixen amb la intenció de cometre un delicte concret. Per exemple, zones d'oci nocturn, certs transports públics, estacionaments, etc. Els infractors poden recórrer grans distàncies per arribar a aquestes situacions per cometre el delicte.

5 Teoria general de la delinqüència / Autocontrol

La delinqüència és el fet de delinquir, de cometre delictes, per tant, està vinculada a les persones que no respecten les lleis. Per tant, aquesta teoria tractarà d'aquest tema.

Aquesta teoria assenyala la utilitat del control social com a instrument eficaç perquè els individus puguin anticipar les conseqüències que els pot ocasionar el fet de cometre un delicte. Portant-los a valorar aquestes conseqüències i frenant-los en alguns casos de la comissió d'aquests actes.

Gottfreson i Hirschi estan d'acord en que qualsevol persona ha tingut la temptació en alguna ocasió de fer alguna cosa "dolenta", però la majoria de la gent, davant la possibilitat de veure exposada la seva conducta a la llum pública, evita aquesta temptació. En canvi, aquells que tenen poc a perdre es deixaran temptar en major proporció.

Partint que el control social és el conjunt de pràctiques, actituds i valors destinats a mantenir l'ordre establert en les societats, i encara que de vegades el control social es realitza per mitjans violents, el control social també inclou formes no específicament violentes, com els prejudicis, els valors i les creences. La religió, per exemple, ha sigut molt efectiva durant molts anys. El fet de que hi hagi un ser superior que t'està vigilant, malgrat que no hi hagi ningú que et vegi en la societat, provoca molt respecte a la gent que hi creu en això. Però, hi ha moments en els que no et vigila ningú. Llavors aquest autocontrol ve d'aquesta qüestió religiosa o pel desenvolupament d'uns principis ètics bàsics. Per tant, definirem autocontrol com la capacitat conscient de regular els impulsos de manera voluntària, amb l'objectiu d'arribar a un major equilibri personal i relacional. Una persona amb autocontrol pot manipular les seves emocions i regular el seu comportament. L'autocontrol també pot ser una eina que t'ajuda a distingir entre el que és important i el que no ho és tant.

Quan una persona comet un delicte, i després se l'emporta la policia, això porta unes conseqüències, que poden variar segons la persona i el seu comportament, que haurà de controlar, i el delicte. Moltes vegades aquests delinqüents passen per la "pena del telediari".

Analitzant una mica des de l'exterior, ens adonem que en societats tan petites com antigament les del paleolític, diuen els antropòlegs que no hi havia normes escrites, sinó que es feien segons els costums. No hi havia cossos policials però, evidentment, la societat sempre ha tingut unes normes i una estructura política. Era la mateixa societat la que s'encarregava de vigilar. És clar, en un grup tan petit era fàcil vigilar i tenir controlada a la gent. Et vigilava tothom, no només la gent del teu voltant, com seria la teva família i amics. A la conclusió que arribem és que les societats que hi havia antigament, com la del Paleolític, eren unes societats vigilants, tenint un control existiu dels seus membres.

Llavors, se suposa que els càstigs no eren físics, en el sentit de pena de mort. El que era pitjor era l'expulsió del grup, ja que era molt difícil sobreviure sol, aïllat de la resta. Un dels càstigs més habituals que hi havia era la publicitat. El fet de que la gent pensés que tu no eres de confiança perquè havies comès un delictes, t'havies saltat una prohibició, i això provocava que la pròpia gent no confiés en tu. Per tant, la publicitat del que havies fet era un càstig sobrevingut, perquè tothom sabia que eres delinqüent, tothom t'identificava com a tal, i aquest era molt pitjor que qualsevol altre càstig. Així doncs, donar publicitat al delictes ja era un càstig suficient.

Per tant, aquests autors, avaluen el control social en la seva teoria de la següent manera:

-Les relacions socials: les relacions socials fortes impulsen a la conformitat. Per contra, per a aquells individus que no se sentin molt vinculats amb la seva família, amics o companys de treball. El càstig serà major per les persones que tinguessin una bona integració social, una persona de "bé".

-L'estructura d'oportunitats: els qui compten amb més oportunitats legítimes per satisfer els seus interessos tindran més avantatges en la conformitat. Els que tenen poc control o reduïda confiança en el futur tenen més possibilitats de presentar pautes de conducta no acceptades.

-La implicació: una forta implicació en activitats lícites (treballar, estudiar, practicar esports) redueix el comportament desviat. La falta d'activitat en aquestes facetes quotidianes pot suposar acabar gastant el temps en activitats no legítimes.

-Les creences: els individus que accepten i assumeixen les pautes morals de la societat en la que viuen i, a més respecten l'autoritat, tindran més facilitat a l'hora de reprimir les temptacions que els que es mostren més disconformes amb aquestes pautes morals.

6 Teoria de la subcultura delinqüent

Albert K. Cohen, un sociòleg britànic dedicat a la criminologia, va desenvolupar la seva teoria de les *Subcultures Delictives* col·locant com a objecte de la seva anàlisi la delinqüència juvenil, específicament el grup integrat per joves de sexe masculí, les famílies de classe obrera. La seva activitat en el grup es caracteritza perquè el delicte és per a ells una activitat que els produeix plaer. Satisfereix l'oci els permet elevar el seu estatus dins del seu grup (Delinqüència Expressiva). Aquest plaer és originat en el dany que ocasiona al mateix grup (Delinqüència Maliciosa), i a produir pànic als altres grups per desafiar l'ordre jurídic establert (Oposició a les Normes Dominants). És a dir, les persones tenen respecte cap a aquests delinqüents que es salten les normes.

D'altra banda, els delictes que comet el grup seran del mateix tipus (Versatilitat); tots ells executats sense molta planificació (Cerca de Plaer a curt termini), però caracteritzats per una plena solidaritat amb els altres membres del grup (Èmfasi en l'Autonomia del Grup), contràriament a les relacions amb els altres grups amb els quals tendeixen a ser hostils i resistint-se a tota institució, com l'escola i la família, que perseguiran regular el seu comportament.

Segons Cohen la subcultura criminal es caracteritza pel següent:

1) És gratuïta, no lucrativa; en el sentit que els mateixos fets criminals no persegueixen l'obtenció d'un benefici econòmic sinó altres objectius. Maliciosa, perquè la satisfacció deriva precisament de la disconformitat dels altres, i destructiva perquè s'enorgulleix de fer allò que és incorrecte segons els estàndards de les classes mitjanes.

2) -Una actitud valorativa ambivalent, si més no respecte a les normes de la cultura oficial.

- Hedonisme immediat, perquè la subcultura propugna una satisfacció immediata enfront de la postergació del plaer que caracteritza l'actitud de les classes mitjanes.
- Esperit de grup, quan intolerància de tota restricció o limitació que tracti d'exercir-se des de l'exterior de la mateixa subcultura.

Per definir què és una actitud valorativa ambivalent, hauríem de recordar què és l'ambivalència. L'ambivalència existeix a partir de la valència, que és l'interès o el rebuig a una cosa determinada. El que produeix alegria o plaer és valència positiva, i el que produeix tristesa o dolor, té valència negativa. Per tant, l'ambivalència implica que hi ha sentiments amb valència positiva i negativa a la vegada, respecte a un mateix element. El típic exemple de l'amor-odi a alguna cosa.

L'hedonisme és una doctrina filosòfica que considera el plaer com la finalitat o l'objectiu de la vida. Aquestes persones viuen per gaudir dels plaers, intentant evitar el dolor.

3) La subcultura criminal és una subcultura de grup i no una solució privada, individual.

La subcultura es defineix com un grup de persones que comparteixen comportaments i creences que són diferents als de la cultura que domina en la comunitat. És un grup diferenciat dins d'una cultura. Els integrants d'una cultura solen tenir una aparença semblant que els identifica, com un determinat pentinat (la cresta dels punks, per exemple) o el color de la roba (negra pels gòtics o emos). Dins d'una subcultura es sol parlar un dialecte particular o utilitzen termes poc freqüents. Per últim, es coneix com tribu urbana al grup de persones que actua com una subcultura dins d'una ciutat.

Aquesta teoria admet l'existència d'una pluralitat de tipus de delinqüents juvenils, alguns dels quals vindrien determinats, no ja per factors subculturals, sinó psicogenètics. Però el seu enfocament és sociològic.

A Cohen no el preocupa per què un jove passa a formar part d'una determinada subcultura, sinó per què existeixen les subcultures criminals i quin és la gènesi de les mateixes.

El problema en definitiva és com i per què sorgeixen les subcultures, i com es relacionen aquestes amb la societat oficial o majoritària. Per a Cohen, una i una altra classe social tenen els seus respectius codis de valors.

La següent explicació de les diferents classes socials que fa el sociòleg Cohen és de tipus classista com es pot observar seguidament:

La classe mitjana, per exemple, posa una especial èmfasi en la mobilitat social, en l'eficiència i en la responsabilitat individual, en la racionalitat per perseguir els seus objectius, en el respecte a la propietat, en la constructivitat, en l'ús del temps lliure i, sobretot, en l'estalvi i en l'ajornament del plaer.

La classe social baixa, per contra, concedeix major significació a la força física i a la col·lectivitat i menor, que les classes mitjanes, a l'estalvi i a la posposició del plaer. El jove de les classes socials baixes participa en bona mesura de tots dos sistemes de valors. Encara que pertany a la classe treballadora, els seus propis pares se senten atrets per l'estil de vida i models de la classe mitjana. Aquesta actitud està reforçada pel sistema educatiu que promou els estàndards d'aquesta i respon a les seves exigències. Un continu bombardeig institucional li suggereix l'acceptació de la cultura convencional com a requisit imprescindible de l'èxit i estima socials. Però en enfrontar-se amb els valors de les classes mitjanes, es troba en una situació de desavantatge perquè no només no s'apliquen al seu estatus, sinó que disminueixen l'estima de si mateix.

Segons Cohen, aquest conflicte admet tres opcions:

● **Adaptació (college boy):** el college boy tracta d'assumir valors culturals i socials de les classes mitjanes, malgrat les insalvables manques escolars, socials i fins i tot lingüístiques per adaptar-se a l'estil de vida d'aquelles.

●**Transacció o pacte (corner boy):** el corner boy representa la resposta més comuna, l'acomodació social.. No trenca frontalment amb la societat oficial, sinó que pacta i conviu amb ella. Accepta les limitacions que deriven de la seva pertinença de classe i tracta d'aprofitar les oportunitats del mitjà. És fidel als valors del seu grup, però no opta de manera manifesta per la via del delicte.

●**Rebel·lió enfront dels valors de les classes mitjanes (delinqüent boy):** el delinqüent boy resol la seva frustració d'estatus enfrontant-se de forma oberta als valors convencionals de les classes mitjanes. Com diu Cohen, la subcultura delinqüent no accepta "pactar". No tolera cap ambigüitat.

7 Teoria integradora

Aquesta teoria utilitza molt els prejudicis classistes a l'hora d'analitzar, ja que fa incidència en el delicte de la classe baixa i, en canvi, no fa referència als delictes de "coll blanc" o "guant blanc". El punt de partida en la seva teoria és la recerca d'una explicació de la delinqüència, integrant els aspectes més rellevants de cinc grans teories:

→La teoria de les cultures

→La teoria de la desigualtat d'oportunitats

→La teoria de l'aprenentatge social

→La teoria del control

→La teoria de l'associació diferencial.

És a dir, aquestes cinc teories formen la teoria integradora, com podem veure a la imatge que tenim a sota:

La teoria integradora està formada per les cinc grans teories.

Foto treta de: <http://www.monografias.com/trabajos89/teorias-criminologicas-delincuencia-sociedad/teorias-criminologicas-delincuencia-sociedad.shtml#teoriadeld>

Mitjançant aquesta teoria, la teoria integradora, David P. Farrington, professor de psicologia criminal a la Universitat de Cambridge, tracta d'explicar com es produeix la delinqüència juvenil. La seva metodologia es basa en l'aplicació a les varietats més comunes de delinqüència juvenil masculina.

En la seva opinió, la delinqüència es produeix mitjançant un procés d'interacció entre l'individu i l'ambient, que ell divideix en quatre etapes, a la qual posteriorment afegeix una cinquena.

Aquestes etapes són:

1) Primera etapa.

En la primera etapa, sorgeix la motivació. Això suggereix que els principals desitjos que actualment produeixen actes delictius són desitjos de béns materials, de prestigi social i cerca d'excitació. Aquests desitjos poden ser induïts culturalment o poden respondre a situacions específiques.

Pot ser que el desig de l'excitació sigui més gran entre joves de famílies pobres, perquè l'excitació està més valorada per la gent de classe baixa que per la gent de classe mitjana, ja que, els joves pobres porten una vida més avorrida.

2) Segona etapa.

En la segona etapa, es busca el mètode legal o il·legal de satisfer els seus desitjos. És molt suggeridor que algunes persones, sobretot els joves de classe baixa, tinguin menys possibilitats o capacitat de satisfer els seus desitjos mitjançant mètodes legals o socialment aprovats, i per això tendeixin a triar mètodes il·legals o desaprovats socialment.

La relativa incapacitat dels joves pobres per aconseguir metes o objectius mitjançant mètodes legítims pot ser, en part, perquè tendeixen a faltar a l'escola i, per tant, tendeixen a desenvolupar comportaments erronis i treballs de baix nivell. La falta a l'escola resulta, sovint, una conseqüència de la falta de l'estímul intel·lectual proporcionat pels seus pares en un entorn de classe baixa, i a la falta d'èmfasi en conceptes abstractes.

3) Tercera etapa.

En la tercera etapa, la motivació per cometre actes delictius es magnifica o disminueix per les creences i actituds interioritzades sobre el significat d'infringir la llei. Aquestes creences i actituds han estat desenvolupades mitjançant un procés d'aprenentatge com a resultat d'una història de recompenses i càstigs. El fet de pensar o creure que la delinqüència és dolenta tendeix a que els nens no la cometin.

Per tant, si els seus pares es mostren a favor de les normes legals, duen a terme una estreta supervisió sobre els nens i castiguen els comportaments socialment desaprovats, usant disciplines d'afecte i orientació, poden evitar que els seus fills cometin delictes. En canvi, la delinqüència tendeix a enfortir-se si els nens han estat exposats a actituds i comportaments favorables a la delinqüència, especialment per membres de la seva família i els seus amics.

4) Quarta etapa.

La quarta etapa suposa un procés de decisió en una situació particular que es veurà afectada per factors que es produeixen al moment. Si la motivació per cometre l'acte delictiu sobreviu a la tercera etapa, suposant que aquesta es converteixi en realitat, en cada situació dependrà dels costos, beneficis i probabilitats del possible resultat.

Les conseqüències de delinquir influeixen en la tendència criminal i en els càlculs cost-benefici de futurs delictes.

M'agradaria fer referència, en aquesta teoria, als anomenats "lladres de coll blanc" i als "lladres de guant blanc" i les referències que fan. Primerament, aclariré el què volen dir, i perquè s'anomenen així. Aquestes maneres de referir-se són el nom que reben els delictes que es fan sense aparent contacte delictiu amb les persones, per això hi és el blanc, signe de net. No s'han de confondre els termes encara que semblin semblants. L'única semblança és que ambdós reflecteixen conductes delictives contra el patrimoni i ordre socioeconòmic.

Els delictes de coll blanc són aquells en el que el delicte o crim sol realitzar-se per persones amb un estatus socioeconòmic alt. Els més comuns són el tràfic d'influències, el frau, el rentat de diners, el suborn, el buidament d'empreses, la fallida fraudulenta i la malversació de fons econòmics. Per tant, és el que seria la delinqüència organitzada. En canvi, els delictes de guant blanc, són els delictes relacionats amb el furt, el robatori, l'apropiació indeguda, l'estafa...

És a dir, del que tracta més el meu treball. Aquests delictes esmentats anteriorment es fan sense violència o intimidació, el que vindria a ser delictes patrimonials nets. Un exemple típic seria el lladre de quadres en un museu, que roba una peça sense que ningú s'adoni a temps. Per tant, el lladre entra, s'emporta el que vol i fuig del lloc sense cap més preocupació i sense fer mal a ningú.

Sobre el càstig a aquests delictes, hem de fer referència que la llei és igual per a tothom, però no es castiguen igual tots els delictes. El càstig dels delictes de la classe baixa són molt més alts que els de la classe alta, tot i tenint en compte que els delictes que cometen els de la classe alta generen molt més dany social que els de la baixa.

Farrington, després dels resultats obtinguts després de l'aplicació pràctica de la seva teoria en el *London Longitudinal Project*, arriba a la conclusió de que els joves que eren de famílies de classe baixa seran especialment propensos a cometre actes delictius perquè no podran aconseguir legalment els seus objectius, en part per la seva tendència a faltar a l'escola i, possiblement, perquè valoren de manera molt alta alguns d'aquests objectius tan desitjats per ells.

Els nens que han sigut maltractats pels seus pares tindran més probabilitat de cometre delictes perquè no tenen adquirits uns controls interns sobre els comportaments desaprovats socialment; mentre que els nens de famílies criminals i els que tenen amics delinqüents tendeixen a desenvolupar actituds en contra del sistema i a creure que la delinqüència té una justificació.

Farrington també va concloure que la delinqüència aconsegueix el seu nivell màxim entre els 14 i els 20 anys, perquè els joves, especialment aquells de classe baixa que van abandonar l'escola, tenen forts desitjos d'excitació, coses materials, i estatus entre els seus iguals, poques possibilitats de satisfer aquests desitjos legalment, i poc que perdre. En canvi, després dels 20 anys, els desitjos disminueixen o es tornen més realistes pensant que tenen més possibilitats d'adquirir aquestes metes legalment i que els costos de la delinqüència són majors.

7 La Anomia

La Anomia és un estat de desorganització social o aïllament de l'individu com a conseqüència. És un concepte que ha exercit gran influència en la teoria sociològica contemporània. També és una de les explicacions més convincents de la conducta desviada en l'individu i en la societat.

Aquesta teoria es basa en la no acceptació de la norma. És una teoria que expressa el fenomen patològic de desorganització social, que es dona quan les normes no satisfan a l'individu, provocant que aquest no estigui integrat a la societat i per tant, que no respecti les regulacions socials de la mateixa.

Hi ha 2 defensors d'aquesta teoria, Emile Durkheim com a creador d'aquesta, i Robert Merton com a seguidor seu.

► Emile Durkheim basa la seva teoria en les seves 3 obres:

- *División del Trabajo Social* de 1893
- *Las Reglas del Método Sociológico* de 1895
- *El Suicidio* de 1897

Per tant, per entendre la teoria, s'ha d'aprofundir i fer un recorregut per les seves obres:

División del Trabajo Social. En aquesta, Durkheim expressa que amb la divisió social del treball es destrueix la solidaritat social, el suport fratern i la cooperació. És a dir, que la divisió del treball significa una diferència en la cooperació que repercuteix sobre la solidaritat.

És per això que, en les societats amb una gran diferenciació de funcions, com ho és en les societats industrialitzades, es pot comprovar que hi ha un debilitament de la consciència col·lectiva i una major importància de les diferències individuals. Tenint en compte que l'Anomia és l'estat de desintegració social originat pel fet de que la divisió del treball obstaculitza cada vegada més el contacte eficaç entre els obrers, fent de barrera per aconseguir una relació social satisfactòria.

La solidaritat mecànica és la que es dona més freqüentment als països poc desenvolupats, ja que aquesta mateixa es caracteritza per una competència total de cada individu en la major part dels treballs, donant-se només una mínima diferenciació d'edat i gènere. En canvi, en la solidaritat orgànica la gran especialització de cada individu crea una gran interdependència de les persones amb la seva societat. Així, cada membre té una part dels coneixements generals i els seus recursos. Per tant, tots depenen de tots. Aquest tipus de solidaritat es sol presentar en les societats desenvolupades. La part dolenta és que una especialització excessiva podria acabar en anomia.

Els canvis de la divisió del treball han sigut fonamentals en l'estructura de la societat, de manera que una societat caracteritzada per la solidaritat mecànica es manté unida perquè els seus individus tenen coneixements similars; mentre que una societat en la que hi ha més solidaritat orgànica es manté unida perquè els individus tenen diferents coneixements. Per això, la societat moderna es manté unida per l'especialització de les persones i la necessitat de serveis d'altres.

A la seva obra de 1895, anomenada *El Suicidio*, vol destacar que a les èpoques de prosperitat econòmica i de depressió augmenten els casos de suïcidis. Quan les necessitats de les persones no poden ser satisfetes amb els mitjans disponibles, aquestes persones troben la solució en el suïcidi de les següents maneres:

- Els suïcidis altruistes, representats per aquells que es suïcidaven a favor de la societat.
- Els egoistes, portats a cap per aquells individus tancats en ells mateixos, en les seves pròpies insatisfaccions individuals, aïllats en una integració que no és eficient. Això és el que els porta a cometre aquest acte.
- L'anònim, que és quan les normes han deixat de satisfer a l'individu. També, la seva falta d'integració a la societat el porta a cometre el suïcidi.

I la seva última obra de 1897, *Las Reglas del Método Sociológico*, afirmava que la criminalitat és normal, és un fet social que ha de ser explicat socialment. Amb això es va començar a explicar que el comportament desviat és important, és a dir, un comportament que no respecta la normativa perquè dona començament a l'estudi de que la criminalitat, el delictes i el comportament desviat en general, pot ser observat, comprovat, passant així del pla individual al pla social.

La síntesi per Durkheim és que la anomia és la falta d'un sistema de conviccions morals establertes col·lectivament per una persona o grup social.

► Robert Merton va desenvolupar i ampliar el treball de Durkheim basant-se en la seva obra: *Teoría Social y Estructura Social* de 1938.

Merton va desenvolupar una interpretació social del comportament desviat, és a dir, criminal. Volia representar que la desviació i el crim estan relacionats amb qualsevol societat i al concepte de anomia.

Aquest autor introdueix en la teoria el factor cultura, separant l'estructura cultural de la social. L'estructura cultural està formada per les concepcions generals d'objectius i normes segons les quals els homes s'orienten. Per tant, aquesta estructura està representada pel grup de normes que regulen el comportament d'un grup o de la societat, i l'estructura social està constituïda pels rols i l'estatus social, que és on es genera l'anomia. Es destaquen dos elements: els objectius i els medis. Els objectius venen donats per l'estructura cultural i els medis que permeten assolir-los. Ambdós es troben en l'estructura social i es troben a disposició de tots els membres de la societat.

Per tant, quan hi ha equilibri entre els objectius i els medis, les societats són relativament unificades i estables, encara que diferents. Quan els camins socialment estructurals per arribar a aquests objectius es troben separats, es generen conductes anòmales, que són conductes que es troben fora del que es considera normal.

Es pot expressar, de tot el desenvolupament fins ara del pensament de Merton, les següents situacions problemàtiques. El fi es l'objectiu al que es vol arribar, i el mitjà és el que s'utilitza per aconseguir-ho. Ara sí doncs, les diverses situacions problemàtiques:

- Desequilibri cultural entre fins i mitjans.
- Universalisme en la definició dels fins; extensió a tots els ciutadans.
- Desigualtat d'accés a les oportunitats; limitacions a baix nivell social.
- Disfunció entre valors i normes.

Com respostes a aquestes diferents situacions problemàtiques destaca cinc formes adaptatives de l'home al medi social:

1. **Innovació:** l'individu veu a través dels medis delinqüencials una bona forma d'aconseguir els seus objectius. És l'única forma criminal de totes. Merton defensa que la majoria són de classe baixa.
2. **Conformitat:** l'individu accepta com és i aconseguirà el que pugui conformant-se amb el medi. En el cas de que les circumstàncies no li hagin permès furtar, es conformarà.
3. **Ritualisme:** aquesta resposta renuncia a aconseguir les metes i objectius socialment descrits com exitosos. És una desviació no delictiva que se sol donar a les classes mitjanes baixes.
4. **Apatia:** també es pot anomenar retraïment. Consisteix en un allunyament dels valors culturals de la societat en quant a objectius d'èxit i als mitjans no delinqüencials. Solen ser respostes d'alcohòlics, captaires, rodamóns, etc.
5. **Rebel·lió:** un grup o col·lectiu posa en dubte els valors establerts. Aquestes persones anteriorment han intentat aconseguir els èxits sense desviació, però han fracassat.

Finalment, després d'estudiar tot aquest conjunt teòric, es pot observar com tots i cada un d'aquests autors, des del començament del segle passat, han intentat esbrinar el perquè de la delinqüència. També podem observar que aquestes teories han analitzat a la delinqüència des de diversos àmbits, com per exemple els factors socials, educatius, familiars i culturals, entre altres.

Des del punt de vista criminològic són una eina vital a l'hora d'obtenir els coneixements teòrics necessaris per dur a terme qualsevol estudi o investigació en aquesta àrea, permetent així la comprensió de tots els possibles escenaris que es puguin presentar, basats en rangs d'edats, amb contextos socioeconòmics determinats i fins i tot factors geogràfics.

Particularment, l'estudi de totes aquestes teories permetrà solucionar qualsevol buit hipotètic, deixat per l'ús d'una sola teoria.

4. PART PRÀCTICA. DELINQUÈNCIA AL BAIX LLOBREGAT.

La part pràctica que he realitzat en el meu treball consta d'un seguit d'entrevistes a gerents de diversos supermercats i a membres dels cossos policials (Policia Local i Mossos d'Esquadra).

En les entrevistes que vaig fer al petits, mitjans i grans supermercats volia saber quin tipus de persona furtava, quant, a quin horari, la manera com ho feia, si era castigat o no, de quina manera, etc. I després amb les entrevistes dels cossos policials vaig comparar la informació i vaig esbrinar que succeïa després del furt a la botiga, cosa que els encarregats d'aquestes no em van saber explicar. Per tant, les entrevistes amb la policia m'han ajudat a compactar tota la informació que tenia i a acabar de resoldre els dubtes. També m'han ajudat a enriquir el meu treball amb informació 100% fiable i precisa.

Primerament, amb les entrevistes als supermercats vaig arribar a les següents conclusions:

- Perfils dels delinqüents: la major part resumien aquesta resposta en estrangers, tot i que també hi havia la típica àvia, el pare de família i la nena jove.
- La freqüència d'aquest tipus de delinqüència: desafortunadament aquests furts es cometien diàriament.
- Les tècniques utilitzades pels delinqüents són: utilitzar roba ample amb forro per evitar que soni l'alarma al sortit; portar cotxets de nadons, jaquetes grosses, anar acompanyat, aprofitar quan no hi és el guàrdia de vigilància i portar bolsos gegants, forrats també.
- La major part dels supers tenien càmeres per vigilar, però en el que coincidien tots és en que supervisaven ells mateixos la botiga. Pocs tenien guàrdia de seguretat, ja que aquest depèn de l'àrea en que està situat el supermercat, i dels que vaig entrevistar, només dos estaven en zones conflictives.
- Tots tenien gent identificada, a la què fins i tot els hi havien prohibit l'entrada.

- A la major part dels entrevistats no els han agredit cap vegada, ja que aquest no és el seu objectiu. La majoria sol trucar a la policia d'immediat.
- A tots els hi suposa una gran pèrdua econòmica. I a cap d'ells els hi han demanat diners a la caixa.
- Els productes més furtats són cosmètics i alimentaris: colònies, desodorants, menjar en general...
- La major part dels entrevistats nota una pujada de furts quan s'acosten les festes, nadalenques sobre tot. I gran part d'aquest es sent impotent per no poder fer res.
- Gran part dels responsables dels supermercats pensen que la majoria de persones que furten no és per necessitat, sinó vici o caprici, i que són actes que porten premeditats.
- Alguns m'han contestat a la pregunta de que si algú de la botiga ha robat, però altres no s'han volgut arriscar a contestar.

I sobre les entrevistes als cossos policials he extret les següents conclusions:

- Si el furt és menor de 400 euros la policia investigarà el cas. En canvi, si el furt és superior a aquesta quantitat, la persona es veurà castigada amb treballs per la comunitat, una multa o fins i tot anar a la presó, si aquesta és reincident. La pena mínima de presó és d'un a divuit mesos.
- La policia intervé en parelles on els truquen. Si el delinqüent s'escapa, surten darrere d'aquest per identificar-lo, i si cal, detenir-lo. Hi ha molts perfils que ja estan identificats.
- El perfil de delinqüent que es solen trobar és de ètnia gitana o romanesa, majoritàriament. Intenten fugir al veure'ls. Han tingut alguna situació de violència, però no molt important.

→Les tècniques que han utilitzat aquestes persones per furtar han sigut portar roba ample, recoberta amb un forro per evitar el xiulet de l'alarma i així ficar els productes sense problemes, i jaquetes amb moltes butxaques. També solen portar bolsos grans i altres mecanismes semblants.

→Els productes més furtats són els relacionats amb la cosmètica, formatge, pernil, desodorant, begudes alcohòliques, és a dir, productes per revendre.

→Els horaris no determinen concretament en quina època de l'any es furta més.

→Creuen que ho fan per vici majoritàriament, encara que hi ha de tot.

A les següent imatges podem veure els productes més furtats:

5. PERFILS DELS DELINQÜENTS.

Els perfils de les persones que furten o roben, com ja he explicat abans, són molt generals. A la conclusió que arribo una vegada fetes les entrevistes és que no hi ha un perfil determinat, però majoritàriament tant els encarregats de les botigues com els guàrdies generalitzen amb la paraula estranger. Els dels supers generalitzen totalment, emprant així la teoria de l'etiquetatge, en canvi, la policia no és que generalitzi, sinó que són els primers en advertir-nos que les aparences enganyen, i que no ens hem de fixar en els estereotips. Per això no hem de criticar a algú que no coneixem simplement per l'aspecte o la seva nacionalitat, perquè això no vol dir que tots els d'una determinada nacionalitat furtin. A banda d'aquests, també hi ha gitanos, persones grans, com àvies, persones addictes a substàncies (drogoaddictes) i gent jove. I segons els cossos policials, ho pot fer qualsevol persona, però els més destacats són nacionals de classe treballadora, gitanos i estrangers. Pot ser els cometem perquè la gent del seu voltant o la zona en la que viuen és la que els incita, com diu la teoria de les finestres tancades.

El que sí tenen en comú, majoritàriament, són els gestos i les estratègies redactades en l'anterior apartat.

5.1. Productes més furtats

Els productes més furtats tenen a veure amb la cosmètica. Majoritàriament són colònies de marca que acabaran venent per obtenir benefici o guany, fulles d'afaitar... També ho són productes alimentaris com el formatge, el peix, o els embotits.

Els delinqüents tendeixen a robar coses que podran vendre fàcilment a l'exterior. Actualment, molts productes que es furten es fan per demanda. És a dir, algú els hi diu que necessita "X" producte, i aquest delinqüent ho roba per vendre-s'ho.

6. ESTRETÈGIES DELS DELINQÜENTS

A l'hora de cometre un furt, la persona o persones que ho fan, majoritàriament, segueixen una determinada estratègia. Segons el que he trobat fent recerca a internet, llibres i amb les entrevistes a diferents supermercats, a la Policia Local i Mossos d'Esquadra de Viladecans, les diferents estratègies i tècniques que utilitzen són les següents:

- Anar en grup per poder dispersar-se.
- Anar quan hi ha més gent per evitar que els vegin i que els puguin vigilar, ja que estan ocupats atenent a les caixes perquè tenen molts clients.
- Portar un doble forro a la roba, sobretot als pantalons de xandall. Per tant, poden ficar molts productes.
- Abrics amples amb moltes butxaques
- Faldilles amples i faixes.
- Bolsos grans i forrats amb un paper de plata que evita que piti a la sortida i detecti els productes que hi ha dins.
- Aprofitar el canvi de torn dels treballadors
- Aprofitar quan no està el guàrdia de seguretat.
- Anar a una part de la botiga en el qual no hi hagi molta aglomeració i així evitar que els puguin observar.
- Donar moltes voltes a la botiga, sense anar a cap passadís concret.
- Sortir corrents amb el carro ple per la porta.
- Desmuntar l'alarma de l'establiment.
- Utilitzar cotxets de nens petits
- Utilitzar menors d'edat perquè ho facin ells.

Recopilant els resultats de les entrevistes fetes als petits, mitjans i grans supermercats i les entrevistes fetes als cossos policials arribem a la conclusió de que les tàctiques més utilitzades són: entrar a la botiga quan està plena de gent i els treballadors estan ocupats a les caixes i per tant, no els puguin vigilar. La segona tècnica és entrar i passejar per tots els passadissos, sense anar a buscar un producte determinat. Això provoca que als pocs treballadors que estiguin els estranyi. Seguidament ho comuniquen als altres fins detenir-los o, com a mínim, intimidar-los i fer que s'envagin de l'establiment. I l'última tècnica és la roba.

Utilitzen roba ample, com abrics, faldilles, faixes i pantalons. En aquests últims utilitzen un doble forro en el que es troben els productes que es fiquen. I finalment, el complement més utilitzat, els bolsos. Els utilitzen grans i forrats amb un tipus de paper que fa que al sortir no soni el sensor. Els impactes que causen són greus. Suposa una pèrdua de moltíssims diners. Provoquen disminucions molt grans i que hagin de reposar més, i per tant, que les reserves es gastin més aviat.

I els factors que influeixen en la botiga són els horaris, les diferents estacions de l'any, els productes de moda i la vigilància. Segons els horaris, els delinqüents aprofiten el moment en què hi ha molta gent, per intentar no cridar l'atenció i així robar amb més tranquil·litat. Les estacions de l'any també són importants, sobretot hivern i estiu. A l'hivern, amb la conclusió que trec a partir de teoria i entrevistes, aprofiten el moment que els nens surten de l'escola, que com ja he dit abans, aquests aprofiten quan hi ha més gent. I a l'estiu ho fan més quan se'n va el Sol. Segons els productes, els més robats són petits per poder-los guardar més fàcilment, però que a la vegada siguin cars.

I finalment, hi ha moltes persones que troben l'oportunitat quan veuen que ningú vigila, per tant, com vaig llegir en els documents dels quals he extret informació, en molts casos l'ocasió fa al lladre, cosa que la majoria de encarregats dels supermercats en els que he fet entrevistes i els cossos policials, no creuen.

4.2. Necessitat o vici?

Segons els resultats que trec de les diverses entrevistes realitzades, cap gerent de supermercat entrevistat ha afirmat al 100% que aquestes persones que roben ho fan per necessitat. En canvi, tots han afirmat que gran part d'aquestes persones ho fan per vici, per revendre-ho. També han dit que quan entren al supermercat, ja ho porten premeditat, i per tant, ja saben el que van a fer. És una manera de viure. Molts pocs creuen que l'ocasió crea al lladre, és a dir, que no ho porten premeditat sinó que el fet de veure que ningú el mira, i que se'ls hi presenta la oportunitat, els provoca cometre el furt.

Per una altra banda, els cossos policials no m'han assegurat ni que ho fan tots per vici, ni que tots ho fan per necessitat. M'han assegurat que hi ha alguns que ho fan per una cosa, i altres per l'altra, però no tots pel mateix motiu. Hi ha alguns que ho porten premeditat, i això sí que ho han afirmat; però també afirmen que hi ha algunes persones que sí que ho fan per necessitat, perquè amb la seva situació econòmica no poden comprar productes per mantenir la seva família alimentada. Per tant, m'han assegurat que depenent de la persona i el motiu pel que furten, la pena i el càstig canvia.

Els productes més furtats als supermercats, i per tant que coincideixen en tots els que he entrevistat, són ibèrics, xocolata, alcohol, fulles d'afaitar, colònies i perfums, cremes per la cara i solars, i cosmètica en general. D'altra banda, i no tant comú, són xampús Pantenne, i no altre de marca blanca, tonyina Albo i Cuca, escopinyes, oli Carbonell, mel Sant Francisco, formatge, conserves de peix, maquillatge, desodorants i Avecrem.

La major part, al no ser aliments i ser productes cars i de marca, és el que els hi fa pensar als encarregats dels supermercats que és vici i no necessitat; perquè si ho fos, furtarien productes alimentaris i no altres capricis.

4.3. Com actuar davant aquestes situacions?

Segons la teoria i la part pràctica que he dut a terme, la millor manera d'actuar davant una situació de furts és trucar a la policia i evitar enfrontaments i conflictes amb els delinqüents, ja que això et pot portar a una situació pitjor i fins i tot violenta. Per tant, en totes les entrevistes que he fet, he obtingut la mateixa resposta; que el millor és evitar qualsevol enfrontament. No intentar solucionar les coses per compte propi, no alterar-se i esperar a que arribi la policia. El fet de que l'hagin sorprès el pot portar a una ansietat que pot expressar-se en forma d'agressivitat.

7.CONCLUSIONS

La conclusió que obtinc és la resolució a la meva hipòtesi. Inicialment la meva hipòtesi era que els furts es feien per necessitat. Però la meva suposició és incorrecta perquè no la he pogut demostrar. Basant-me en les set teories criminològiques que he redactat i la informació que he obtingut de les diverses entrevistes, arribo a la conclusió de que la meva presumpció no és certa, ja que els furts majoritàriament es fan per vici i per obtenir un benefici extra.

El meu treball de recerca ha fet que desperti més el meu interès sobre la investigació policial. Encara que al principi no veia bé aquest tema, finalment ha acabant agradant-me molt, sobretot la part pràctica que he fet. M'ha agradat poder parlar amb els cossos policials dels Mossos d'Esquadra i la Policia Local de Viladecans. Aquestes entrevistes han ajudat a enriquir el meu vocabulari d'aquest àmbit. Les entrevistes en els supermercats també m'han ajudat a saber coses que no sabia i a veure com pensa l'altra gent. Per tant, aquestes m'han ajudat a perdre la timidesa i a espavilar-me en la recerca d'informació per resoldre una hipòtesi.

Pel que he llegit, considero que la teoria que més s'utilitza avui dia és la de l'etiquetatge, ja que ho hem pogut comprovar en la resposta a la pregunta sobre els perfils, en que la majoria pensa que són estrangers o fins i tot els culpabilitza sense proves.

El treball m'ha servit per adonar-me del perill que té furtar una cosa, i la importància que té la quantitat. He après molt a mesura que anava fent-ho. Encara que hi hagi tingut dificultats, crec que he sabut ensortir-me.

8. ANNEXOS

Supermercats:

→Petit: Clarel

Entrevistadora: Hola, soy Bibiana y venía a hacerte la entrevista de la que hablamos el otro día sobre hurtos en pequeños, medianos y grandes supermercados.

Dependiente: Hola buenas, si, adelante.

Entrevistadora: ¿Podría decirme que tipos de delitos se suelen cometer en Clarel? Yo he vivido en este pueblo toda la vida y anteriormente cuando estaba el Schlecker, se robaba mucho. A partir del cambio de nombre, ¿cómo han seguido los robos? ¿Ha aumentado o ha disminuido?

Dependiente: Ha bajado, ha bajado.

Entrevistadora: Sobre los productos, he leído que lo más común son cuchillas de afeitar y objetos del estilo.

Dependiente: Si, bueno, ahora sobre todo cremas para la cara y cosas asi.

Entrevistadora: Es decir, objetos que sean fáciles de llevar

Dependiente: Sí.

Entrevistadora: Estos delitos, entonces, ¿los cometen más hombres o mujeres? ¿Cuál sería el perfil?

Dependiente: Todo, de todo.

Entrevistadora: ¿Son muy frecuentes? ¿Suelen ser las mismas personas?

Dependiente: No, bueno, si son muy frecuentes ya están fichados y ya no nos movemos demasiado.

Entrevistadora: Sabrías decirme si usan un tipo de técnica especial a la hora de robar? Como irse al fondo de la tienda, o van directamente a lo que buscan?

Dependiente: Bueno, normalmente vienen varios, y entonces, uno se va para cada lado para intentar despistarnos y tal.

Entrevistadora: Y vuestra manera de controlarlos, ¿es a partir de cámaras o usais algo más?

Dependiente: Sí, bueno, usamos cámaras y nosotras mismas, que avisamos enseguida a la policía

Entrevistadora: Sobre la gente que entra, ya me has comentado antes que hay ciertas personas fichadas, ¿quieres añadir algo más sobre ello?

Dependiente: No, simplemente eso, los tenemos más controlados, ya que ya sabemos quiénes son.

Entrevistadora: ¿Os han agredido alguna vez? Si es así, ¿como fue?

Dependiente: No, por suerte no. Jajaja.

Entrevistadora: Como me has comentado antes, delante de una situación así, llamáis a la policía. Pero si véis que no es grave, ¿lo dejáis pasar o intentáis hacer algo vosotras?

Dependiente: No, directamente. Los avisamos y vienen directamente aquí.

Entrevistadora: Y ellos acuden rápido?

Dependiente: Sí, tardan poco en llegar.

Entrevistadora: ¿Supone alguna pérdida económica para la tienda? ¿Subís los precios?

Dependiente: Sí, pero solo supone pérdida para la tienda, no respondemos de otra manera, ni subiendo los precios ni nada, solo se pierde lo que se ha robado.

Entrevistadora: A parte de robaros, ¿os han pedido alguna vez dinero en caja?

Dependiente: No, se van directamente al producto.

Entrevistadora: ¿Estos qué valor suelen tener? ¿Varatos, pequeños?

Dependiente: Pequeñitos pero caros.

Entrevistadora: ¿Infuye en el robo el horario y la época del año? ¿O lo hacen cuando ellos lo necesitan?

Dependiente: Mmm, sí, bueno, ahora de cara al verano suelen ser los solares, y para navidades las colonias, osea qué...

Entrevistadora: ¿Cómo os sentís ante esta situación? ¿Tenéis miedo?

Dependiente: No, te sientes impotente. Es más la rabia de que te están quitando algo que otra cosa, pero bueno, no puedes tampoco encararte. Lo más fácil es coger y llamar a la policía, y ya está, que se apañen ellos.

Entrevistadora: ¿Crees que lo hacen por necesidad o por vicio?

Dependiente: No, para mi sería necesidad si robaran alimentos para comer, no una crema. Entonces, para mi es un vicio que tienen de ir y robar.

Entrevistadora: Y crees que la ocasión hace al ladrón? Es decir, crees que lo hacen por el hecho de ver que no hay nadie observándolos?

Dependiente: No, yo no creo en eso. Yo creo que les da igual. Aver suelen entrar cuando hay más gente así no se nota tanto. Pero si relamente lo quieren hacer, lo harán igual.

Entrevistadora: ¿Habéis visto hacerlo a algún empleado de la tienda? ¿O solo clientes?

Dependiente: No, clientes. Desde mi experiencia, compañeras y eso, nada.

Entrevistadora: ¿Cuál ha sido la situación más grave por la que habéis pasado? ¿O no habéis pasado por ninguna tan grave?

Dependiente: No, más que nada, cuando es la época de colonias es cuando más te vacían la tienda.

Entrevistadora: ¿Nunca ninguna de vosotras se ha encarado a algún cliente que ha robado?

Dependiente: No, nunca. Llamamos a la policía y ellos mismos te lo dicen, que nunca te encares porque no sabes lo que te pueden sacar. Es más, yo tengo una aplicación en el móvil que está directamente conectada con ellos.

Entrevistadora: ¿Y los ladrones no se encaran con los policías o huyen?

Dependiente: Bueno, por suerte la policía da muchas vueltas. Yo estoy tranquila por eso.

Entrevistadora: ¿Entonces piensas que ya lo traen pensado no? ¿No crees que la oportunidad hace al ladrón?

Dependiente: Exactamente. No, no lo creo.

Entrevistadora: Bueno pues aquí acaban las preguntas, ha sido cortita. Un placer, cualquier cosa vuelvo para preguntarte.

Dependiente: Genial. Gracias a ti.

→Petit: Spar (SUMA)

Entrevistadora: Hola Buenos días. Vine el otro día para hacer una entrevista a la encargada sobre el pequeño hurto en los Supermercados para un trabajo del colegio y me dijeron que me pasara hoy.

Encargada: Hola Buenos días. Sí, ya me lo habían comentado. Si no es muy larga te puedo concedir un rato.

Entrevistadora: Será breve.

Encargada: Vale. Adelante.

Entrevistadora: Quería empezar por los tipos de delitos. ¿Que tipo de delitos se cometen? ¿Dependen del tamaño, valor...?

Encargada: Yo creo que aquí los robos son a la demanda. Es decir, depende de los que les demanden a ellos a ellos, ellos roban.

Entrevistadora: Entonces, ¿piensas que no son para ellos, para el propio consumo?

Encargada: No, es para venderlo.

Entrevistadora: ¿Quién comete estos delitos? ¿Qué tipo de personas? ¿Hay un perfil identificable?

Encarregada: Em si. Hay... Suele ser... A ver, hay dos tipus de robo. Está la típica abuelita que lo hace porque ya... es como un... no sé, es como un premio para ella que no la pillas, però bueno esos son mínimos, por ejemplo aquí. Pero digamos que el que comete aquí el robo suele ser rumano y...

Entrevistadora: Por la zona en la que estáis, ¿verdad?

Encarregada: Sí.

Entrevistadora: ¿Suelen ser muy frecuentes?

Encarregada: Pues... ja ja ja. Más de lo que nos imaginamos.

Entrevistadora: ¿Suelen ser las mismas personas?

Encarregada: No, van cambiando. Una vez que ya los fichas se van cambiando entre ellos, porque como son muchos, entre ellos se van dando la voz. Si les es fácil, vuelven, però si los tienes pillados, mmm vuelven otros, digamos en su lugar.

Entrevistadora: ¿Hay gente identificable? ¿Le habéis prohibido la entrada a alguien?

Encarregada: Sí, si los vemos si se la prohibimos. Ya le digo ¿A qué vienes? Ya te estás yendo o llamo a la policía. Y ya ellos... no son conflictivos eh. Lo que menos quieren es llamar la atención.

Entrevistadora: ¿Qué técnicas utilizan ellos? ¿Se van al fondo, vienen con una vestimenta diferente...?

Encarregada: Llevan un doble forro. Em ahora en verano... Bueno en invierno llevan un pantalón con un doble juego, entonces, van con un chandal, se meten todo en el pantalón y todo cae a un forro. Y ahora en verano, es más la sudadera ancha, llevan una faja y se lo van metiendo.

Entrevistadora: Y vosotros para controlarlos ¿qué métodos utilizais? ¿Cámaras..?

Encarregada: Sí, tenemos cámaras y ya el perfil cuando lo ves entrar ya sabes. Entonces otra técnica es seguirlos y ya descaradamente nos pegamos a ellos. A mí lo que me interesa es que esté el menor tiempo posible en la tienda y que se vaya, porque yo tampoco quiero enfrentamientos. Entonces si yo lo molesto, él se va, porque sabe que ya voy detrás de él. Ahora, si lo vemos cuando ya sale, pues entonces le decimos a ver ¿qué llevas?, te hemos visto. A veces nos la jugamos, però siempre suelen llevar algo. Y no van a esconderse al fondo, lo hacen aquí mismo. Les da igual, no tienen escrúpulos.

Entrevistadora: ¿Os han agredido alguna vez?

Encarregada: No, ya te digo que ellos no son conflictivos. Ellos no quieren llamar la atención. Simplemente pues te insultan, te dicen de todo, però bueno, lo dicen en su idioma por lo tanto... ja ja ja.

Entrevistadora: ¿Llamáis directamente a la policía? ¿Tardan mucho en llegar?

Encarregada: Sí, llamamos directamente, y no, no tardan nada. Está aquí detrás la comisaría, con lo cual, tarda cinco minutos. Incluso han estado aquí comprando, porque vienen mucho a comprar, y los han pillado ellos mismos aquí.

Entrevistadora: ¿Qué pérdida económica supone para el supermercado?

Encarregada: Uf, muchísima.

Entrevistadora: ¿Cómo respondeis o actuáis contra ello?

Encarregada: Lo ponemos como pérdida conocida porque sabemos que lo han robado porque dejan la caja de los productos vacía.

Entrevistadora: ¿Qué productos roban más?

Encarregada: Pues, los champús pantenne, se los llevan como el agua, los atunes, el atún calvo, no, el alvo y el atun cuca, los berberechos, obiamente, el aceite carbonel... Emm, y bueno ya en la perfumeria las cuchillas, lo que es más caro. Y la miel San Francisco. ¡Y el chocolate! Ja ja ja. Es que eso es a saco. Llegan y hacen

así, vacían toda la estantería y se lo meten todo. Entonces es a saco, el chocolate, la miel, y todo lo que te he dicho.

Entrevistadora: Y a parte de estos productos, ¿os piden dinero en caja?

Encarregada: Ah y la bebida, el alcohol. Em no, gracias a dios eso no.

Entrevistadora: ¿Y estos robos dependent de los horarios o épocas del año?

Encarregada: Eee, bueno. Es que es todo el año, pero sí, el horario influye mucho, sobre todo cuando hay mucha gente en la tienda y nos ven que estamos muy liadas. Ellos vienen y echan un ojo y nos ven ocupadas con mucha gente, y entonces aprovechan. Y si somos poquitas, ya nosotras lo detectamos y vamos detrás. Pero ya te digo, suelen hacerlo cuando hay mucha gente.

Entrevistadora: ¿Y en una época como las Navidades?

Encarregada: También.

Entrevistadora: ¿Y cómo os sentís delante de este tipo de situaciones?

Encarregada: Impotentes... mucha impotència. Porque luego tu tardes más tú si pones denuncia, te marena y tardas más en ponerla que ellos, que no les hacen nada ya que su delito no supera los 400 euros. Ellos no tienen ninguna pena, y no es justo tampoco.

Entrevistadora: ¿Crees que lo hacen por necesidad o ya es un vicio?

Encarregada: No, no lo hacen por necesidad. Lo hacen por vicio.

Entrevistadora: ¿Y no crees que cobren la misma necesidad vendiéndolo ellos fuera para aconseguir dinero?

Encarregada: Claro, obiamente, pero la mitad es por vicio. Y por, imagino que la mitad seran drogadictos, también, no lo sé. Bueno más de la mitad, el 80%.

Entrevistadora: ¿Habéis visto hacerlo a algun empleado de la tienda o solo clientes?

Encarregada: También, por desgracia, y muy decepcionante.

Entrevistadora: ¿Cuál sería la situación más grave por la que habéis pasado?

Encarregada: Pues... unes navidades, entraron, y ahí en Navidades ponemos toda una mesa llena de turrónes. Entonces hubo una época que venían mucho, primero una familia de gitanos de Sant Combe. Primero venían las mujeres con las faldas largas, con sus hijos porque eran jóvenes. Y bueno, cada vez que venían te atabalaban todas, y a parte te insultaban, bueno, era muy desagradable. Entonces el hijo aprovechaba y se llevaba cosas. Y esa Navidad, precisamente, vino y amenazó a la cajera. Le dijo que como chillara se las iba a ver con él fuera. Entonces él se llevó todo el turrón por valor superior a los 1000 y pico euros. Claro, era turrón Suchard, turrón del Bueno, y antiu Xixona.

Entrevistadora: ¿Ese ha sido, entonces, la pérdida más alta?

Encarregada: Sí esa ha sido la más alta. Se fue a juicio y todo però nada, son todos insolventes y no se puede hacer nada.

Entrevistadora: ¿Piensas que lo traen premeditado?

Encarregada: Sí claro. Sí, sí, obviamente. Y a parte ellos se van dando la voz. “Ves allí que es fácil robar”. “Ves allí que es más difícil”. Nosotras antes tenía mos guardia de seguridad y no venían porque veían que había guardia de Seguridad. Fue quitarlo y acudieron en masa. Es una labor que no está pagada.

Entrevistadora: Vale, pues aquí acaba la mini entrevista, ¡muchas gracias!

Encargada: ¡Muchas de nada!

→**Mitjà:** Aldi

Entrevistadora: Hola buenos días, venía a hacer la entrevista que ayer le comenté a tu compañera.

Encargado: Si, ya me ha comentado. Dime.

Entrevistadora: Como ya te habrá dicho, estoy haciendo entrevistas en supermercados sobre hurtos.

Encargado: Ui si, aquí nos llevamos la palma.

Entrevistadora: ¿Cometen algún tipo de delito en concreto? Es decir, se centran en productos en concreto?

Encargado: Si, sobretodo lo que son quesos y cosmética.

Entrevistadora: ¿Dependen del valor y tamaño?

Encargado: Dependen más del precio. Contra más caro, más se llevan para poder venderlo mejor.

Entrevistadora: ¿Qué tipo de personas cometen estos robos?

Encargado: No lo sabemos porque no los hemos pillado.

Entrevistadora: ¿Son muy frecuentes? ¿Suelen ser las mismas personas o hay mucha variedad?

Encargado: No tengo ni idea, porque como no sabemos quién nos roba todavía... No sabemos si es una banda, varias personas... No sabemos quiénes son.

Entrevistadora: Entonces, ¿tampoco sabrías decirme que tipo de técnicas utilizan no? Si suelen irse al fondo para evitar que se les vea o si aprovechan cuando no hay mucha gente.

Encargado: Si, aprovechan cuando, sobretodo ahora al medio día que hacemos el cambio de turno, a primera hora de la mañana que no está el de seguridad... Es cuando más aprovechan.

Entrevistadora: Y vosotros para controlar todo esto, usáis cámaras, controláis vosotros...?

Encargado: No, vigilamos nosotros porque no tenemos cámaras. Nos las pondrán de aquí un par de semanas, pero ahora mismo, nosotros somos los que intentamos evitar los robos.

Entrevistadora: ¿Os han agredido alguna vez?

Encargado: No.

Entrevistadora: A parte de robar productos, ¿os han pedido alguna vez dinero de la caja?

Encargado: No, no, eso no.

Entrevistadora: ¿Llamáis a la policía en estas situaciones, o depende de la gravedad?

Encargado: Si, cuando hemos cogido alguna persona si, llamamos a la policía.

Entrevistadora: ¿Tardan mucho en llegar? ¿Llegan a tiempo para detenerlos?

Encargado: Hay veces que poco y hay veces que mucho. En varias ocasiones los ladrones ya se han ido cuando llegan.

Entrevistadora: ¿Supone una gran pérdida económica para Aldi? ¿Cómo actuáis vosotros ante esto?

Encargado: Si, mucho. Lo asume la empresa, pero pierde mucho

Entrevistadora: Como ya me has comentado antes, aprovechan los cambios de los encargados y por la mañana, ya que no está el guardia de seguridad. Eso quiere decir que los robos dependen del horario. ¿Y de las estaciones del año?

Encargado: Si, cuando el de seguridad no está es cuando aprovechan. Y sobre las épocas, roban en todas.

Entrevistadora: ¿Cómo os sentís delante de esta situación? ¿Sentís impotencia, rabia...?

Encargado: Yo como no es mi empresa, al fin y al cabo, me da igual, pero a la encargada superior si.

Entrevistadora: ¿Crees que lo hacen por necesidad o es por vicio?

Encargado: A ver, hemos cogido a alguna persona que es por necesidad, eso si que es cierto, pero muchas otras lo hacen por vicio y beneficio propio.

Entrevistadora: ¿Habéis visto hacerlo a algún empleado o solo clientes?

Encargado: No, no. La verdad que no. Solo clientes.

Entrevistadora: ¿Cuál es la situación más grave por la que habéis pasado?

Encargado: Bueno, pillar a bastantes intentándose llevar un carro entero.

Entrevistadora: Entonces podrías decir que ya vienen con esa intención. Es decir, que no es que la oportunidad que se crea haga al ladrón, sino que ya vienen sabiendo que lo harán.

Encargado: Sí.

Entrevistadora: ¿Querrías añadir algo más?

Encargado: No, creo que ya hemos hablado de todo. Jajaja.

Entrevistadora: Bueno, pues aquí acabaría la entrevista. Muchas gracias, que tengas un buen día.

Encargado: Igualmente. A ti.

→Mitjà: Caprabo

Entrevistadora: Hola buenos días, soy una estudiante del Instituto Torre Roja de aquí de Viladecans. Venía a hacer una entrevista sobre el pequeño hurto en los supermercados, ¿me podrías decir donde està el encargado?

Empleat: Si claro, acompañaame.

Empleat: Aquí està.

Entrevistadora: Muchas gracias.

Encarregat: Hola, dime.

Entrevistadora: Venía a hacer una mini entrevista sobre el pequeño hurto en los Supermercados. Soy una estudiante del Instituto Torre Roja y es para el “treball de recerca”.

Encarregat: Vale, adelante. Cuando quieras.

Entrevistadora: ¿Qué tipos de delitos se cometen? ¿Dependen del valor, tamaño...?

Encarregat: Emm bueno, va por encargo. Va por encargo pero bueno siempre tiran más para los ibéricos, las conservas de pescado...

Entrevistadora: ¿Qué tipos de persona lo cometen? ¿Hay perfiles identificables?

Encarregat: Bueno... a parte de los de étnia gitana, rusos, rumanos... Bueno, hay de todo, y españoles también. Pero bueno sí que es verdad que los de siempre, los gitanos o los rumanos.

Entrevistadora: ¿Son muy frecuentes?

Encarregat: Sí, sí, sí.

Entrevistadora: ¿Qué tipos de técnicas utilizan ellos? ¿Van a algun tipo de zona para esconderse...?

Encarregat: Van preparados con la ropa, con fajas y bolsos.

Entrevistadora: ¿Entonces crees que ya lo traen premeditado?

Encarregat: Hombre claro, se dedican a eso.

Entrevistadora: Y vosotros para controlarlos, ¿utilizáis cámaras, los seguís...?

Encarregat: Si claro. Sí, sí, sí. Bueno solo verlos entrar, no los pierdes de vista.

Entrevistadora: ¿Os han agredido alguna vez?

Encarregat: No, físicamente no.

Entrevistadora: Y a parte de robaros, ¿os piden dinero en caja?

Encarregat: No. De momento no. Ellos van al descuido. Si pueden se lo llevan si ven que no les ve nadie.

Entrevistadora: ¿Llamáis directamente a la policia o intentáis retenerlos vosotros?
¿Tardan poco en llegar?

Encarregat: Si, si si. Llamamos directamente a la policía. Y Bueno, si está el de seguridad aquí, que a veces está, pues bueno si que los retiene. Pero bueno depende del día la policia tarda más o menos.

Entrevistadora: ¿Supone una pérdida económica bastante grande para el supermercado?

Encarregat: Si, mucho. Mucho dinero.

Entrevistadora: Y eso lo afrontáis, o intentáis recuperarlo de alguna manera.

Encarregat: Bueno, ya se tiene asumida cierta cantidad, pero bueno nuestra respuesta es intentar alamar más el producto, etcétera.

Entrevistadora: Y los productos que roban más, como ya me has dicho antes son ibéricos...

Encarregat: Ibéricos, perfumeria, conserva de pescado...

Entrevistadora: ¿Estos robos dependen de los horarios o alguna época del año?

Encarregat: Desde la crisis... Desde que empezó la crisis va a más todavía.

Entrevistadora: Y en Navidades, por ejemplo, ¿notáis una subida?

Encarregat: Bueno, como van por encargo, se llevan más ibérico, etcètera. Al final van oye... tanto necesitan tanto roban. Van exclusivamente a eso y otro día pues tocará otra cosa.

Entrevistadora: Delante de esta situación, ¿sentís impotencia?

Encarregat: Bueno porqué no les pasa nada. El problema es que una persona puede venir aquí, incluso veinte veces y denunciada otras tantas, y no les pasa nada.

Entrevistadora: Y ¿no le prohibís la entrada?

Encarregat: Claro, pero piensa que esta gente pues ya probará en otro momento. Al final, no puedes estar delante de la puerta 24 horas mirando a ver quién entra. Y se aprovechan de que si no prueban hoy, lo harán mañana, y si no dentro de un rato. No tienen nada más que hacer.

Entrevistadora: Entonces, ¿piensas que lo hacen más por vicio que por necesidad?

Encarregat: Es un modo de vida, roban para bueno... luego lo pueden vender fácilmente. El problema es ese, si nadie comprara, esta gente no... se tendría que dedicar a otra cosa, está claro.

Entrevistadora: Y, ¿habéis visto hacerlo a algun empleado de la tienda o solo clientes?

Encarregat: Mmm no. A ver, no te digo que alguna vez pueda pasar pero... mayoritariamente es el cliente.

Entrevistadora: ¿Cuál es la situación más grave por la que habéis pasado?

Encarregat: Bueno... amenazas y algun golpe pero bueno... eso es muy puntual. Normalmente son gente que no quieren problemas. Ellos saben que si se meten en problemas es cuando la policía les puede hacer algo. Si hay alguna agresión o algo, es cuando la policía realmente puede meteres. Al fin y al cabo, ellos tienen controlado el hurto y la cantidad que se pueden llevar para que no sea delito. Está todo pensado.

Entrevistadora: Que no supere los 400 euros.

Encarregat: Exacto. Entonces ellos van a lo fácil, normalmente no quieren problemas. A no ser que sea un tío que no está en condiciones. Que a veces vienen drogados...

Entrevistadora: Vale, genial, pues ya está.

Encarregat: ¿Ya está?

Entrevistadora: Sí, muchas gracias.

Encarregat: Venga.

→**Gran:** Mercadona.

Entrevistadora: Hola buenos días, soy una estudiante del instituto Torre Roja. Estoy preparando un trabajo sobre hurtos en supermercados, y estoy haciendo entrevistas para poder recopilar información rica para ello. Podría responderme unas preguntas? Será breve.

Encargada: Claro, acabo con este señor y nos ponemos.

Entrevistadora: Vale, tranquila. No tengo prisa.

Encargada: Pon la cadena que así la gente no hará cola y podremos hablar más tranquilas.

Entrevistadora: ¿Qué tipos de delitos se cometen en Mercadona? ¿Dependen del producto, del tamaño o del precio?

Encargada: Aquí alcohol y ibéricos.

Entrevistadora: Había leído que aparte de esos dos, las cremas y las cuchillas de afeitarse también eran muy robadas.

Encargada: Si bueno, eso en la sección de perfumería y cosméticos. Aquí lo que más son la alimentación, alcohol y ibéricos, y en la perfumería los maquillajes.

Entrevistadora: ¿Podría definir un perfil concreto o hay varios?

Encargada: Es que... hay de todo un poco. A ver, se les ve porque tienen ciertas características en común. Vienen con bolsos grandes, dan muchas vueltas por la tienda, no van a pasillos concretos, sino que van para un lado y para otro, mirando

constantemente. Vienen muchos de origen rumano. Y luego hay gente de todo tipo. Esque incluso, gente como, ¿qué es tu madre o tu abuela?

Entrevistadora: Mi abuela

Encargada: Pues incluso gente como tu abuela, que tu la ves y piensas que no, llevan los bolsos llenos.

Entrevistadora: ¿Son muy frecuentes?

Encargada: Todos los días.

Entrevistadora: Como ya me has comentado antes, utilizan la técnica de dar muchas vueltas, observar mucho. ¿Te gustaría añadir algo más sobre esto?

Encargada: Sí. Normalmente llevan bolsos grandes, dan muchas vueltas, se van para el rincón de las galletas, ¿sabes dónde está?

Entrevistadora: ¿El del final no?

Encargada: Sí. Pues se van hacia allí después de dar las vueltas y ya se lo guardan todo.

Entrevistadora: ¿Y vosotros para controlar los hurtos, cómo actuáis? ¿Utilizais cámaras, vigilais vosotros mismos, o tenéis alguna otra técnica?

Encargada: Primero todos estamos atentos de quién entra. El cajero siempre objerva y vigila la entrada y salida de la gente, y si ya ve a alguien raro nos llama y vamos detrás. Nuestra técnica es seguirlos, seguirlos por la tienda y...

Entrevistadora: ¿Hay perfiles identificables?

Encargada: Sí, hay gente a la que se le tiene prohibida la entrada, y hay gente que no la tiene prohibida porque nunca los hemos pillado, pero el día que se nos ha escapado se ha llevado algo.

Entrevistadora: ¿Os han agredido alguna vez? ¿Cómo sucedió? ¿Pillaste a esa persona o personas robando?

Encargada: Sí. Porqué les persigues y como no pueden robar, les fastidia. Una vez tuve que llamar a los mossos de escuadra porqué entraron tres mujeres de

nacionalidad rumana, y yo iba detrás de ellas porqué sabía que iban a robar. Se dieron la vuelta, y “¿Tú qué mires?”, “¡Gafotas!”. Se ponían a insultarme y ya salieron a la puerta y se me quedaron mirando y seguían diciendo cosas. Cuando parecía que se habían ido, estaban fuera esperándome porqué sabían que a las dos y media salía a comer. Estaban esperando a que yo saliera. Tuve que llamar a los mossos para que me acompañaran al coche.

Entrevistadora: ¿Cada vez que roban llamáis a la policía o intentáis solucionarlo por vuestra cuenta?

Encargada: Sí, hay personas que ya directamente cuando entran llamamos a la policía, para que cuando ellos vayan a salir por la línea de caja que ya estén aquí.

Entrevistadora: ¿Tardan mucho en llegar o son rápidos?

Encargada: No, no, no. Son rápidos, súper poco. Hay otras personas que si las pillamos y vemos que las podemos retener y esperar a la policía, bien, pero otras tenemos que quitarles lo que lleven y dejarles que se vayan porque no lo vas a poder retener, porque son gente agresiva.

Entrevistadora: ¿Qué pérdida supone para Mercadona?

Encargada: ¡Uf! ¿Para el centro? Tres mil, cuatro mil euros al mes, tirando por lo bajo. De cuatro a siete mil euros.

Entrevistadora: ¿Vuestra respuesta ante esta situación es subir los precios o solo consta como pérdida?

Encargada: Lo que sube es la gestión de la tienda. Al final el robo es lo que nos influye a nosotros en que, primero tenemos que reponer menos. Yo tendría la bodega llena pero no la puedo tener porque me roban. Tenemos que reponer menos cantidad de lo que debemos porque sube mucho el importe. Y segundo, la gestión interna. Tenemos unos códigos llamados “recuento-robo” y esos los vamos contando

todas las semanas para controlar lo que nos han robado, que al final, lo perdemos. Pero si es verdad que cuando, en el momento que nosotros fichamos a alguien, avisamos a la tienda de arriba y de abajo. Nos vamos manteniendo comunicados de los sospechosos y así poder controlar y vigilar mejor. Aun así nos roban. Se nos escapan muchos. Días que la tienda está vacía sí, entra alguien y dices “Uy! Este viene a lo que viene”. Y ya lo persigues y, o no roba, o si roba cuando sale se lo quitas y llamamos a la policía. Pero días como hoy, por ejemplo, que está lleno, aprovechan. Ellos vienen sobre todo cuando hay mucha gente.

Entrevistadora: ¿Para evitar que los veáis, no?

Encargada: Claro. Cuando la tienda está llena, un festivo o un sábado, que saben que no podemos estar pendientes porque estamos atabalados con las cajas o tenemos que reponer... entonces es cuando aprovechan ellos. Un lunes por la mañana que está la tienda vacía no vienen. Un miércoles que es mercadillo tampoco. Ellos vienen cuando saben que va a estar la tienda muy llena y no podremos tener tiempo para estar siguiéndolos.

Entrevistadora: ¿Aparte de robar productos, os piden dinero en caja?

Encargada: No.

Entrevistadora: Como ya me has comentado antes, los robos dependen de los horarios y la cantidad de gente que haya en la tienda o no. Podríamos decir que también dependen de las épocas del año? ¿Cuando es Navidad, que hay mucha gente, por ejemplo?

Encargada: Claro. Ellos aprovechan festivos, fines de semana, Navidades, en las tiendas cerca de la costa, verano. En esta tienda, en invierno, aprovechan la tienda a partir de las cinco de la tarde que salen los nenes del cole. Ellos saben que a esas horas estará lleno. Ellos ya saben a qué horas la tienda está llena. Incluso hay ciertas personas que están en la plaza esperando a que la tienda esté llena, y cuando ya ven que hay mucha gente, que vamos todos de un lado para otro, entran.

Entrevistadora: ¿Sentís impotencia ante este tipo de situaciones?

Encargada: Sí, sí, porque al final trabajamos en un supermercado y sabemos que hay gente que roba, y más aquí con tanto pasillo y todo. Nosotros tenemos sistemas de seguridad. Yo si me roban y sé que, por ejemplo, la perfumera tiene su mural de perfumería contado, si ella sabe que la han robado, no lo hemos pillado y nadie lo ha visto, nosotros pedimos las cámaras. Ella dice “A las dos tenía 4 maquillajes y a las dos y diez ya no tengo ninguno”. Si nadie ha visto quién lo ha robado, yo pido la cámara y así lo vemos. Ya no nos sirve de nada porque ya nos han robado pero por lo menos lo identificamos.

Entrevistadora: ¿Crees que lo hacen por necesidad o por vicio? Porque eso del maquillaje puede no parecer tan necesario como la alimentación.

Encargada: Depende porqué hay gente que roba cosmética para uno propio, pero también hay otros que lo roban para vender. Que al fin y al cabo la necesidad que cubren es la misma, ya que no tienen apenas nada.

Entrevistadora: ¿Habéis visto hacerlo a alguien que trabaje aquí, y no a clientes?

Encargada: Mmm, eso no te lo puedo decir.

Entrevistadora: ¿Cuál sería la situación más grave por la que habéis pasado?

Encargada: La situación más grave... Yo en esta tienda no, porque llevo poquito, llevo cuatro o cinco meses, pero en otra tienda, la gerente bajó a cerrar la puerta del parking, entraron y le pusieron un cuchillo en el cuello y se llevaron todo el dinero de la caja fuerte y de todas las cajas.

Entrevistadora: ¿Crees que la ocasión hace al ladrón? Es decir, aprovechan el hecho de que no haya mucha gente para hacerlo.

Encargada: Totalmente. Por ejemplo ahora él está pendiente, ella está pendiente, aquella en la bodega, saben que todos estamos pendientes. Ahora, que en un momento en el que tienes quince personas en cada cola y los cajeros están “pi, pi, pi” para atender, entonces es cuando ellos lo ven.

Entrevistadora: Como ya me has comentado antes los horarios influyen, ¿querrías aportar algo más sobre el tema?

Encargada: Si, por ejemplo, ahora en verano empieza a bajar la faena por las mañanas porque salen los niños a la una, y por la noche cuando cae el sol. En invierno vienen a las cinco, que es cuando vienen los niños, y en verano vienen a las siete, siete y media, ocho, que es cuando el calor es más soportable. Pero yo, ya te digo, están por fuera y cuando ven que la tienda está llena entran. Ya te digo, de siete a nueve en verano y la hora esta que baja el sol. Y en invierno saben que de cinco a siete la tienda también está llena.

Entrevistadora: ¿Vienen en grupos para evitar que los sigáis?

Encargada: Muchas veces. Hay veces que viene uno solo. Hay muchos perfiles. Hay perfiles de gente que viene sola y hace ver que hace la compra, y hay gente que vienen con dos o tres, como por ejemplo las rumanas del otro día. Su intención era separarse para que no las pudiéramos controlar y así si no roba una, roba otra. Pero yo puse a una persona detrás de cada una de ellas. Yo iba detrás de una, otra de otra y otro de otra, y al final como se frustraron porque vieron que no iban a poder robar... Por eso tuvimos el conflicto. Hay gente que no eh. Hay gente que la paras y te lo admite. Ha robado porque mira... de un capricho un maquillaje que no llego a fin de mes y no lo puedo comprar y lo he robado. Luego también hay gente que te lo devuelve diciendo "No, si es que yo normalmente no lo hago". Pero normalmente son profesionales que, nosotros, nuestra intención es ir detrás de esos, en su contra. Al final a mí, que me roben un maquillaje, tu por ejemplo con dieciséis años, a ver, me fastidia que me estés robando, pero no es lo mismo que te entren tres rumanos y se lleven dos cientos euros en ibéricos.

Entrevistadora: Después de todo lo que me has explicado, veo que la seguridad la tenéis bastante controlada.

Encargada: Sí, Mercadona tiene un sistema de seguridad, con un departamento que se encarga de ello, nos dice cómo tenemos que actuar delante de un robo. Ellos son los que te mandan imágenes de las cámaras, los que van recopilando información de los delincuentes más habituales. Nosotros vamos a pillar a esos, ese es nuestro objetivo. A mí una mujer mayor que entre y robe una crema, o una niña que entre y me robe un maquillaje pues dices "jolin me está robando", pero al fin y al cabo, no te hace tanto daño, por así decirlo. Si es cierto que cuando la tienda es muy conflictiva como la de Avenida Remolar en el Prat de Llobregat si tienen guardia

de seguridad. Nosotros la seguridad la medimos según la integridad física de los trabajadores, no por el dinero. Cuando se pone un guardia de seguridad no es porque a mi me roben siete mil euros y a él dos mil, sino porque la gente que me viene a robar a mi es más conflictiva y puede hacer daño a mis trabajadores que a ti. A fin de cuentas, robarnos, nos roban a todos.

→**Gran:** Carrefour Express.

Entrevistadora: Hola buenos días. Venía a hacer una entrevista sobre el pequeño hurto en el supermercado.

Encarregada: Sí, espera un momento que llamo al gerente.

Gerent: Hola buenos días.

Entrevistadora: Hola venía a hacer una entrevista sobre el pequeño hurto en los supermercados. Verá, yo soy estudiante de bachillerato y es para el “treball de recerca”. Ya ha entrevistado otros supermercados como Mercadona, Aldi, Caprabo, etc, y me gustaria hacerla también aquí para así conseguir una gran variedad de respuestas.

Gerent: Perfecto, cuando quieras.

Entrevistadora: ¿Qué tipo de delito se comete? ¿Dependen del tamaño, valor...?

Gerent: Se considera delito a partir de 400 euros sin IVA. Por lo tanto, delitos aquí... no se suelen cometer. Los que vienen a coger alguna cosa se conocen muy bien la ley y por lo cual siempre los robos están por debajo de los 400 euros.

Entrevistadora: ¿Y qué tipo de persona los cometen? ¿Hay algún tipo de perfil más identificable?

Gerente: La gente que más viene suelen ser drogadictos, personas con problemas de inserción social. Pero hay todo tipo de personas.

Entrevistadora: ¿Se producen frecuentemente?

Gerent: Sí, todos los días.

Entrevistadora: ¿Utilizan alguna técnica para robar? ¿Se intentan esconder, llevan algún tipo de ropa diferente...?

Gerent: De todo. Técnicas se las saben todas. Desde desmontar el alarmado que tenemos, ya sea con alicates o con aparatos especiales, hasta salir por la puerta e intentar vigilar que no haya nadie en el momento que estamos despistados, se salen por la puerta con el carro lleno e intentan echar a correr si puede ser.

Entrevistadora: ¿Y qué técnica utilizáis vosotros para controlar todo esto? ¿Cámaras...?

Gerent: Cámaras y el vigilante que tenemos.

Entrevistadora: ¿Hay gente identificable a la que le prohibís la entrada?

Gerent: Sí, gente que hemos cogido varias veces y ha venido la policía, y le hemos dicho que no pueden entrar aquí porque no podemos perder el tiempo siguiéndolo.

Entrevistadora: ¿Os han agredido alguna vez?

Gerent: Bueno, yo en el tiempo que llevo aquí, que son casi tres años, un cabezazo en todas las narices.

Entrevistadora: ¿Por impedir que robara?

Gerent: Sí, por impedir que se llevara productos y que no se metiese con la responsable de grupo que había ahí.

Entrevistadora: ¿Llamáis directamente a la policía? ¿Tardan poco en llegar?

Gerent: La policía suele venir rápido, pero ellos son más rápidos para marcharse. Cuando viene la policía no suelen estar.

Entrevistadora: ¿Supone una gran pérdida económica para el supermercado?

Gerent: Bastante grande. Más de un 1%.

Entrevistadora: ¿Cómo respondéis ante esto? ¿Subís los precios o solo lo afrontáis?

Gerent: Eso está calculado dentro de del margen comercial en lo que son las pérdidas.

Entrevistadora: ¿Qué tipo de producto roban más?

Gerent: De todo. Lo que es más fácil de vender en el mercado como son alcoholes, cosmética, lo que son desodorantes que se venden muy bien ahora sobre todo en verano, avecrem, jamones... de todo tipo. Chocolates, a demás bastante. Hace poco, hará un mes y medio cuando nos dimos cuenta estaba el nivel de chocolate vacío, se lo habían llevado todo.

Entrevistadora: A parte de robar productos, ¿os piden dinero en caja?

Gerent: No.

Entrevistadora: ¿Dependen los hurtos de algún tipo de horario o época del año?

Gerent: No, estación del año no. Horarios si, horarios suelen venir cuando menos gente hay en la tienda, y cuando menos clientes y menos trabajadores hay en la tienda. Es decir, cuando la tienda està más sola y así poderse ir por los rincones sin que nadie los vea y esconderse así mejor lo que roben.

Entrevistadora: ¿Aprovechan cuando hay menos gente? Es que yo en otras entrevistas me han respondido a esta pregunta que aprovechan cuando hay más gente en el supermercado, así no se fijan solo en ellos, y no les pueden vigilar.

Gerent: No, aquí es cuando... Cuando hay gente pues... Cuando hay clientes ellos mismos te pueden decir "Oye tienes alguien que se está metiendo tal producto en la chaqueta". Y tienes también trabajadores que están reponiendo y los pueden ver, porque suelen aprovechar las horas punta como las dos, las tres.. entre las dos y las cuatro que es cuando menos volumen de negocio hay, menos trabajadores y menos clientes.

Entrevistadora: ¿Cómo os sentís delante de esta situación?

Gerent: Pues nada ja ja ja. No se puede hacer nada. Es la ley, mientras no se cambie no se puede hacer nada.

Entrevistadora: ¿Crees que lo hacen por necesidad o es vicio?

Gerent: Algunos por necesidad, otros por vicio. Pero la mayoría es para cubrir sus necesidades de droga y de...

Entrevistadora: Entonces, ¿crees que lo traen premeditado?

Gerent: Sí, la gente que viene que es gente de clase media alta, yo creo que es... llámalo vicio o enfermedad.

Entrevistadora: ¿Habéis visto hacerlo a algún empleado de la tienda o solo clientes?

Gerent: Uf... Lo de los empleados es más complejo y muy difícil de ver. Hemos visto a alguno, yo he visto a alguno, però sin estar en la compañía... Eso es causa de despido, y se hace de un día para otro. Si pillamos a alguien robando, al día siguiente ya no está con nosotros.

Entrevistadora: Y, ¿cuál es la situación más grave por la que habéis pasado?

Gerent: Situaciones em... Yo personalmente he tenido situaciones de intentar atracar a punta de pistola y que no han podido entrar. Se liaron a tiros con la puerta... y después, pues bandas que vienen que no suelen ser agresivas porque detectan que tú los estás siguiendo. Entonces dejan la mercancía por los pasillos. Hay algunos que si, pero la gran mayoría no son agresivos.

Entrevistadora: ¿Cuál es la cantidad más alta que se han podido llevar?

Gerent: Ya me gustaría saberlo... Lo que te puedo decir es que la cantidad más alta no supera los 400 euros, pero anda por los 290, 300 y algo. Ellos calculan que no se pasen.

Entrevistadora: Vale, pues ya hemos terminado.

Gerent: Pues nada.

Entrevistadora: ¡Muchas gracias!

Gerent: ¡De nada!

► Entrevistes als cossos policials: Policia Local i Mossos d'Esquadra de Viladecans.

● Policia Local

L'entrevista que vaig fer a la Policia Local té una durada d'una hora i 20 minuts, per tant, faré un resum de les qüestions que més han estat capdals pel meu treball, ja que, l'Àngel, el policia que em va respondre la entrevista, em va explicar molt àmpliament el tema de la delinqüència.

Primerament em va explicar la diferència entre furt i robatori, en el que la diferència és que el furt és sense violència, i en canvi, el robatori és amb violència, intimidació o amenaça. I seguidament, em va ensenyar el llibre del codi penal, aclarint-me que si tots hem votat que hi hagi això, s'ha de respectar en tots els àmbits.

Resum de l'enquesta:

Si la quantia dels productes supera els 400 euros, la pena és d'un a divuit mesos en la presó. En canvi, si furta una quantitat inferior als 400 euros, l'investiguen, com a molt pot fer treballs per a la comunitat o pagar una sanció amb la condició de que durant un període de temps no cometí cap delictes. Només aniran a la presó per furts complicats, com robatori amb violència, que hagin ocasionat faltes greus, que siguin una banda organitzada, un grup criminal que es dediqui a això o que s'utilitzin a menors de 16. Aquestes persones podrien arribar a anar a la presó d'un a tres anys si han realitzat dos de les accions esmentades. Si compleixes la pena de presó pots demanar que et cancel·lin els antecedents per netejar el teu expedient. Encara que anar a la presó per aquestes circumstàncies és complicat. Hi ha gent que no ha anat a la presó pel fet de que el judici s'ha fet anys després del robatori, quan aquesta persona ja té una vida formada i per tant, li ocasionaria depressió entre altres coses. Haurien de demanar un indult.

Si la dependenta del supermercat truca a la policia, té l'obligació de denunciar a aquesta persona, identificar-la i fer una diligència del que ha passat. El que elles volen aquestes encarregades és trucar a la policia i aconseguir que els hi tornin els productes, sense fer cap denuncia, però això no pot ser. Una cosa porta a l'altre, i per tant, si vol recuperar els productes ha de denunciar. Si la policia acudeix a algun lloc per motiu de furt, la persona que l'ha trucat ha de fer

una identificació i anar a judici si vol recuperar les seves pertinències. Molts dependents no denuncien per por, perquè després poden tenir problemes amb el lladre.

Si una persona comet delictes amb freqüència, serà anomenat reincident. Se li sumaran/acumularan les penes a partir de que cometi tres delictes menors de 400 euros. La policia el detindrà i aquest passarà a disposició judicial, on es decidirà com acaba el cas.

També tenen bastant gent identificada, i el perfil d'aquests solen ser de ètnia gitana, romanesa i russos, tot i que també gent amb problemes de drogoaddicció. La major part de vegades no van sols, sinó que van acompanyats.

Els delinqüents, normalment, intenten fugir al veure que truquen a la policia. Si els sorprenden a la botiga, els identifiquen, i, si ja s'han escapat, van a buscar-los. Antigament es disparava als delinqüents si fugien. Ara, en democràcia, no pots justificar un tir per un furt de qualsevol producte. No es pot disparar.

Els tipus de productes que més han furtat són les colònies i roba o bambes de marca, que moltes vegades no ho són. També furten roba interior (Calvin Klein sobretot), cremes, tot el que té a veure amb la cosmètica, per després vendre-ho.

Les trucades dels supermercats per furts no tenen relació amb els horaris o estacions de l'any, ja que, això succeeix sempre, uns dies més i altres menys, com els dies de festa, però molt habitualment. Els dimecres que hi ha mercat a Viladecans ja preparen una patrulla i també gent de paisà.

Els delinqüents solen anar al supermercat quan no hi ha molta gent, sobretot a l'hora de tancar,

“Yo necesidad veo poca”, em va afirmar el Policia Local. Per tant, afirma que la major part dels furts no són per necessitat, sinó per vici. També pensa que ja ho porten premeditat.

La gent que roba solen ser clients i no treballadors del mateix local. L'Àngel m'afirma que en les situacions que més roben els treballadors són en bars i locals. Aquests la major part de vegades, no truquen a la policia i ho arreglen entre ells.

En les explicacions que em va donar, el policia defensava la teoria de l'etiquetatge parlant d'un cas que va tractar ell sobre un robatori de la caixa en unes oficines: "Una secretaria de una oficina llevaba llamándome varias veces diciéndome que le faltaba dinero en caja. Como su secretaria era marroquí, y la jefa la veía venir todos los días con trajes nuevos, asociaba que ella sería la que la estaba robando. Esto lo pensó hasta que pusieron una cámara y se dio cuenta de que ella no era. Lo robaba otro hombre que entraba en la oficina". Per tant, podem comprovar que en aquesta explicació d'un cas real hi ha una clara defensa de la teoria de l'etiquetatge sobre els estrangers.

Per denunciar es necessiten proves, no indicis. De les proves dependran els càstigs que tindrà la pena. "Si a ti te han violado, tienes que presentar muchas pruebas porque al hombre le pueden caer 20 años, que se dice pronto. Por eso, hay que argumentarlo bien ya que es mucho tiempo de cárcel para algo que no fuera verdad. No se puede culpar a alguien inocente".

● Mossos d'Esquadra

L'entrevista als Mossos em va costar molt d'aconseguir, tal com he redactat a la introducció. No em va deixar gravar però anava escrivint la pregunta-resposta que fèiem. Per això he fet una transcripció directa de l'entrevista.

Entrevistadora: Hola bon dia, he vingut a fer l'entrevista sobre els furts en els supermercats. Hem vau citar avui a les 11 amb l'Albert.

Recepcionista: Hola bon dia. Sí, asseguí's a la sala d'espera que de seguida et cridarà.

Entrevistadora: Molt bé. Gràcies.

Albert: Bibiana?

Entrevistadora: Sí!

Albert: Endavant.

--- (Em porta al seu despatx)

Entrevistadora: Et podria gravar mentre et faig l'entrevista?

Albert: Preferiria que prenguessis nota.

Entrevistadora: D'acord.

Albert: Diga'm.

Entrevistadora: Primer començaré amb la pregunta de ¿quin procés feu servir quan es tracta d'un furt de menys de 400 euros, i per tant, no considerat delictu?

Albert: Nosaltres procedim a fer un judici immediat de faltes, és a dir, filiem a la persona perjudicada, el representant de l'empresa, és a dir, li prenem totes les dades, nom, adreça, etc. Seguidament ho fem amb el testimoni, que acostuma a ser el treballador que ho ha vist i l'autor.

Entrevistadora: Què passa si el testimoni es nega a filiar-se per por o qualsevol altre motiu?

Albert: Doncs que no es fa la denuncia. Si ell ens truca perquè algú li està robant, ha de denunciar, ja que, ens ha fer venir i tot. No li tornarem a ell els productes robats, els portarem a comissaria i seguidament al jutge. Ell decidirà el que fer amb ells. I, si els vol recuperar, haurà de posar la denúncia. És a dir, si vol els productes ha de denunciar. No val trucar-nos, li tornem els productes i "apa, adéu!". En el cas de que es posi la denúncia, se'ls porta a judici.

Entrevistadora: Alguna vegada algun autor s'ha negat a donar-vos les dades?

Albert: No es poden negar a donar les seves dades. A la tercera negació, ens els emportem a comissaria.

Entrevistadora: El càstig que rebrà aquesta persona depèn de la seva situació econòmica o social? I de la seva nacionalitat?

Albert: La pena o sentència va en funció del que cobra la persona. No és el mateix una persona que cobra 5000 euros al mes que un indigent.

Entrevistadora: I què passa si aquesta persona no pot complir el càstig? Expira?

Albert: No. Si no ho paguen s'acudeix a les embargaments dels seus bens. Però si no ho paga perquè no té res, llavors s'arriba al que se'n diu pena privativa de llibertat, que consisteix en fer un arrest domiciliari d'X dies en el que la policia va cada dia a mirar si aquella persona es troba al domicili. Si aquesta persona no es troba allà, el jutge decidirà. Pot anar fins i tot a presó. Nosaltres ho hem d'apuntar.

Entrevistadora: Parlant de la presó. Quin delicte s'ha d'arribar a cometre per anar-hi?

Albert: Aquest esmentat anteriorment, però per un furt a un supermercat no se sol anar a la presó. En tot cas podria ser gent que té molts antecedents, però és difícil. Seria el cas de persones que portin un llarg historial o que formin part d'alguna banda organitzada en furts en establiments, i per tant, que demostrin una jerarquia. És a dir, que en aquest grup o banda hi hagi algú que mani més que els altres.

Entrevistadora: Per tant, hi ha gent identificable?

Albert: Es clar. Hi ha habituals i denunciats. Es dediquen a això. És la seva manera de viure. Però també altres que només ho fan per necessitat econòmica.

Entrevistadora: I, hi ha alguna persona que hauria d'haver entrat a la presó i no ho ha fet?

Albert: Bueno, es que moltes vegades surt per la tele que han posat en llibertat a X delinqüent, però pot ser ha sigut perquè no hi ha hagut violència o intimidació, que és el que fa pujar les penes.

Entrevistadora: I, si el furt és superior a 400 euros, quin tipus de càstig o sanció se li aplica a aquesta persona?

Albert: A veure, les penes no són totes iguals. Es considera furt quan el robatori ha sigut menor a 400 euros, i es considera delicte quan és superior. Per tant, aquí ja canvien els tràmits. Si no sóc espanyol i no tinc domicili reconegut, si no el presentes perquè no se sap ni on vius, es deté a comissaria i l'endemà el portarem al jutjat i allà haurà de declarar on viu, i el jutge l'imposarà la pena en el mateix moment. Per tant, no és el mateix que sapiguem on viu perquè això ens ajuda a que si no es presenta el dia del jutjament, puguem anar a buscar-lo a la direcció en la que viu.

També les penes dependent de l'actitud que fa servir la persona al robatori. És a dir, si s'ha comportat amb agressivitat i fins i tot ha agredit a algú, tindrà més pena. En canvi, si algú que furta alguna cosa és sorprès per l'encarregada i ho deixa estar, sense mostrar agressivitat, el càstig serà menys estricte. La pena amb intimidació no és el mateix que el furt. "No és el mateix que em robin 400 euros d'ampolles d'alcohol, que em robin xiclets amb intimidació". La intimidació, encara que hagin sigut xiclets, tindrà una pena més dura.

Entrevistadora: Quina és la màxima pena? I la mínima?

Albert: De furt o delicte?

Entrevistadora: Dels dos.

Albert: Del furt la mínima pena seria una multa d'un a tres mesos si el furt és inferior a 400 euros. Aquest és el furt normal i corrent. I la màxima pena, ja seria dins dels delictes, que seria de 6 a 18 mesos. I ja, 3 anys si fos algun objecte de valor artístic, cultural o científic. Com per exemple robar una peça d'alt valor cultural d'un museu.

Entrevistadora: I, què passa amb els que són reincidents? Els suma la pena? Les acumulen?

Albert: Suma la pena si ha estat denunciat per furt i si té 3 faltes enjudiciades i amb sentència. Això equivaldria a un delicte, en el què el jutge s'encarrega de posar el càstig. Però si no tens sentència no equival a delicte.

Entrevistadora: Com interveniu al supermercat? Ho feu sols o en grup?

Albert: Sempre 2, en parella. Els torns comencen sent 2 i acaben sent 2 també.

Entrevistadora: I si fos només un individu? I una banda perillosa?

Albert: Igual, 2. Sempre anem la parella.

Entrevistadora: Hi ha gent que només ho hagi fet 1 vegada?

Albert: Si Bueno... la gent que només ho fa una vegada, sol ser gent que ho necessita per la seva situació econòmica. Però la gent que es dedica a això no solen ser aquests.

Entrevistadora: Quin perfil de delinqüent us soleu trobar?

Albert: Solem trobar 3 tipus que van segons diferents interessos. Uns que són els addictes a drogues o substàncies que ho fan per necessitat de vendre-ho i poder comprar-se la seva dosi. Altres que furten productes de cosmètica, formatge, pernil... tot per revendre-ho. I finalment, els que realment no fan per necessitat.

Entrevistadora: Però de perfils de nacionalitat?

Albert: Ah! Bueno trobem nacionals, gitanos i estrangers.

Entrevistadora: He fet moltes entrevistes i d'estrangers la majoria m'han dit que són de nacionalitat romana.

Albert: Si, però no tots. No hem de generalitzar, ni dir "els que roben són romanesos", perquè no sempre ho són. És veritat que moltes vegades són d'aquesta nacionalitat, i sobretot robant collarets a Barcelona. Però això no vol dir que sempre siguin aquests.

Entrevistadora: Quines tècniques utilitzen per furta?

Albert: Roba ampla, majoritàriament abrics amb moltes butxaques, també faldilles amples, normalment senyores grassetes. Paper de plata dins dels bolsos grans per evitar que sonin els sensors, bosses de paper forrades amb paper de plata també per evitar que el sensor detecti els productes que fiquen dins, una faixa, cotxet de bebè per ficar coses...

Entrevistadora: Com reaccionen al veure a la policia?

Albert: No solem veure'ls, ja que, quan detecten que hi ha algú robant, els que els veu és el treballador, i per tant, quan arribem no solen estar. Una altra cosa és que els hagin pogut retenir o no. Actuen segons la professionalitat que tenen, i això és nota a l'hora de negar-ho.

Entrevistadora: I si no els enxampeu dins, els seguiu?

Albert: Fem una recerca buscant-los, i si els trobem, els identifiquem, els filiem, i ja tornem a la primera pregunta.

Entrevistadora: Heu tingut cap situació violenta?

Albert: Sí, solen agredir al treballador del super que els enxampa, que això ja no seria furt, sinó delictes, perquè hi ha violència. I a nosaltres també alguna vegada.

Entrevistadora: Quin tipus de producte roben més?

Albert: Formatge, pernil, whisky, desodorant... La majoria són per revendre'ls, per tant, també depèn de l'època i de la demanda que tenen. Per exemple, antigament es robaven els radiocassetts dels cotxes, perquè era el que la gent volia i demanava. Però ara com tenen un preu més o menys assequible, ja ningú els roba.

Entrevistadora: Us truquen en alguns horaris o èpoques determinades?

Albert: Sol ser quan més es compra

Entrevistadora: Nadal, per exemple?

Albert: Sí, però Nadal és perquè és una època que es compra molt. Quan més es compra, més es roba, no quan més gent hi ha a la botiga. S'hauria de relacionar els furtcs amb les compres i no amb les dates.

Entrevistadora: Vosaltres creieu que ho fan per vici o per necessitat?

Albert: depèn de la persona, però hi ha de tot, com ja t'he explicat abans.

Entrevistadora: Alguna vegada us heu trobat en la situació de que el robatori ho ha comès un mateix treballador de la botiga?

Albert: Sí, però d'això s'encarrega la mateixa empresa. El solen avisar o directament el despatxen, sense atur i sense liquidació (finiquito).

9. BIBLIOGRAFIA I WEBGRAFIA.

Per buscar informació pel meu treball de recerca he utilitzat les següents pàgines web i llibres:

→Llibres generals:

WORRISON, Wayne: Criminología, civilización y nuevo orden mundial, Anthropos, 2013.

RIVERA, Iñaki: Delitos de los estados, de los mercados y daño social, Anthropos, 2014.

→ introducció a la criminologia:

<http://www.criminalistica.com.mx/areas-forenses/categorias/1492-el-factor-oportunidad-en-supermercados> 1/03/16

<http://definicion.de/delincuencia/> 17/05/16

<http://www.altillo.com/examenes/uba/filoyletras/sociohist/sociohist2007resudurkheimjena.asp> 20/05/16

<https://psicologiaymente.net/forense/criminologia-ciencia-delitos-crimenes> 20/05/16

<http://crimina.es/crimipedia/topics/criminologia-i-concepto-objeto-estudio-entidad-cientifica/> 20/05/16

<http://www.estudiocriminal.eu/criminologia.htm> 20/05/16

→Delinqüència a Catalunya / Baix Llobregat:

<http://www.regio7.cat/fet-divers/2011/03/05/catalunya-central-zones-menys-delinquencia/131582.html> 13/07/16

<http://www.elllobregat.com/noticia/8907/tema-del-mes/el-baix-llobregat-tiene-una-tasa-de-criminalidad-15-puntos-por-debajo-de-la-media-catalana.html> 15/09/16

<http://www.regio7.cat/fet-divers/2011/03/05/catalunya-central-zones-menys-delinquencia/131582.html> 16/09/16

<http://www.lavanguardia.com/sucesos/20040602/51262793268/cae-en-el-prat-una-peligrosa-banda-de-delincuentes-juveniles-liderada-por-un-menor-de-16-anos.html> 20/09/16

http://premsa.gencat.cat/pres_fsvp/docs/2014/01/31/13/21/daf97f91-8ec5-4eac-96cc-4ab1b85974f9.pdf 21/09/16

http://ajuntament.barcelona.cat/premsa/wp-content/uploads/2014/01/140130_BALANC_SEGURETAT_2013_OK.pdf 21/09/16

<http://www.elperiodico.com/es/noticias/barcelona/dos-cada-tres-arrestos-bcn-son-ciudadanos-extranjeros/print-941256.shtml> 22/09/16

<http://www.eleconomista.es/distribucion/noticias/6596797/03/15/La-distribucion-pierde-cada-ano-por-robos-1600-millones-de-euros.html> 20/01/16

<http://www.que.es/capital/201506130801-gusta-robar-supermercado.html> 21/01/16

http://economia.elpais.com/economia/2015/03/30/actualidad/1427743939_821117.html 15/02

<http://www.antihurto-isc.com/actualidad-antihurto.php> 15/02/16

<http://derechouppa.blogspot.com.es/2015/03/prevencion-de-robos-en-supermercados.html> 15/02/16

<http://www.criminalistica.com.mx/areas-forenses/categorias/1492-el-factor-oportunidad-en-supermercados> 1/03/16

→Teories criminològiques per analitzar la petita delinqüència:

<http://www.monografias.com/trabajos89/teorias-criminologicas-delinquencia-sociedad/teorias-criminologicas-delinquencia-sociedad.shtml> 3/03/16

http://www.larazon.es/historico/la-crisis-dispara-los-robos-de-comida-en-el-supermercado-MJLA_RAZON_84976#.Ttt1YRgP9PnDjZ1 11/04/16

<http://www.bolsamania.com/noticias/empresas/cuales-son-los-productos-mas-robados-en-los-supermercados--674695.html> 11/04/16

<http://www.elperiodico.com/es/noticias/sociedad/latas-atun-bajo-llaves-4683931>
19/04/16

https://ca.wikipedia.org/wiki/Teories_de_la_delinq%C3%BC%C3%A8ncia 17/05/16

[https://ca.wikipedia.org/wiki/Desviaci%C3%B3_\(sociologia\)](https://ca.wikipedia.org/wiki/Desviaci%C3%B3_(sociologia)) 2/06/16

[https://es.wikipedia.org/wiki/Solidaridad_\(sociolog%C3%ADa\)](https://es.wikipedia.org/wiki/Solidaridad_(sociolog%C3%ADa)) 2/06/16

https://es.wikipedia.org/wiki/Delitos_de_guante_blanco_o_de_cuello_blanco